

PERIODICALS

ŠIAME NUMERYJE:

West Lafayette, IN lietuviai dalyvavo tarptautiniame festivalyje – 5 psl.

- Tema: Rinkimai JAV – 2
- Didžiausia politiko klaida – tapti neklystančiam – 3
- Juk jis buvo ateitininkas! – 3, 5
- Sekmadienį prie Mexico įlankos, St. Petersburg, FL – 4
- Vėlinės Brighton Park – 4
- Iš mokyklos dienoraščio – 6
- Šventadienis – 8
- Gyvenimo kūryje (8) – 8
- Į Barseloną turistai plūsta visais metų laikais – 8
- Laisvinant Baltijos valstybes (1) – 10

Valiutų santykis
1 USD — 2.52 LT
1 EUR — 3.45 LT

Pagerbti Lietuvos diplomatijai nusipelnę žmonės

Apdovanoti Lietuvos diplomatijai nusipelnę asmenys, tarp jų – LR gen. konsulato Čikagoje darbuotojas Ramūnas Astrauskas (pirmas dešinėje). **Gedimino Savickio (ELTA) nuotr.**

Vilnius (ELTA) – Minint Lietuvos nacionalinę diplomato dieną, Užsienio reikalų ministerijoje (URM) lapkričio 5 d. apdovanoti Lietuvos diplomatijai nusipelnę žmonės, pirmųjų nepriklausomybę atgavusios Lietuvos atstovybių užsienyje – informacinių biurų – vadovai, ilgamečiai ambasadų darbuotojai.

Už reikšmingą indėlį ginant Lietuvos ekonominį saugumą strateginėse šalies ūkio srityse, ypač energetikos ir transporto srityse, garbės ženklu „Lietuvos diplomatijos žvaigždė“ apdovanotas Seimo pirmininko pavaduotojas, Lietuvos Nepriklausomybės akto signataras amba-

sadorius Česlovas Vytautas Stankevičius. „Lietuvos diplomatijos žvaigždė“ taip pat įteikta Lietuvai atgavus nepriklausomybę Jungtinėje Karalystėje ir Švedijoje įkurtų informacinių biurų vadovams Gražvydui Kirvaičiui ir Algirdui Miškinui. Lietuvos užsienio reikalų ministerijos medaliu „Už nuopelnus Lietuvos diplomatijai“ Bronzos kryžiumi buvo apdovanotas nuo 1994 m. Lietuvos ambasadoje Estijoje dirbantis Aare Paernum, gen. konsulato Čikagoje darbuotojas Ramūnas Astrauskas, kuriam teko atlikti įvairius darbus nuo finansų apskaitos ir fizinės generalinio konsulato apsaugos iki ryšių

su išeivija stiprinimo, nuo 1991 m. Lietuvos atstovybėje Lenkijoje dirbanti Julija Kielmer, ilgametė ambasados Ukrainoje sekretorė Renata Kanarskaja, profesionalumu ir iniciatyvumu pasižymėjusi ambasados Austrijoje darbuotoja Lina Kaiser bei buvusi ambasados Čekijoje darbuotoja Birutė Chlupačiova.

1918 m. lapkričio 3 d. Lietuvos Valstybės Taryba XI sesijoje priėmė nutarimą įsteigti devynias ministerijas, tarp jų – ir URM. Tų pačių metų lapkričio 7 d. Augustinas Voldemaras pradėjo eiti užsienio reikalų ministro pareigas.

Vilniuje posėdžiauja Seimo ir PLB komisija

Vilnius (ELTA) – Lapkričio 7 d. Seimo rūmuose prasidėjo keturias dienas truksiantys LR Seimo ir Pasaulio Lietuvių Bendruomenės (PLB) komisijos posėdžiai. Juose bus pateikta „Globalios Lietuvos“ – užsienio lietuvių išitraukimo į valstybės gyvenimą – kūrimo 2011–2019 m. programos analizė. Posėdžio dalyviai aptars konkrečias šios programos įgyvendinimo priemones.

Renginio metu bus aptarta Užsienio reikalų ministerijos veikla, palaikant ryšius su užsienyje gyvenančiais lietuviais, Lietuvos pilietybės išsaugojimo galimybės, įgijus kitos valstybės pilietybę, galimybė užsienyje gyvenantiems lietuviams balsuoti internetu per Seimo rinkimus 2012 m. Darbotvarkėje įrašytas ir užsienio lietuvių išiliejimo į Lietuvos švietimo sistemą klausimas.

Seimo ir PLB komisija buvo sudaryta 2008 m. gruodžio 22 d. Seimo nutarimu. Komisiją sudaro 10 Seimo narių pagal proporcinio Seimo frakcijų atstovavimo principą; dešimt PLB valdybos išrinktų atstovų iš užsienio Lietuvių Bendruomenių skirtų kandidatų. Komisijai pirmininkauja Seimo narys Paulius Saudargas ir PLB atstovų išrinkta Irena Anna Gasperavičiūtė.

Žymiam JAV lietuvių filosofui atkurta Lietuvos pilietybė

Washington, DC (ELTA) – Lietuvos Respublikos ambasadorius JAV Žygimantas Pavilionis Ohio University dėstančiam lietuvių filosofui Algiui Mickūnui įteikė vidaus reikalų ministro Raimundo Palačio įsakymą dėl Lietuvos pilietybės atkūrimo.

1944 metais į Vakarus pasitraukęs, vėliau emigravęs į JAV A. Mickūnas filosofijos tema įvairiuose leidiniuose parašė apie 1,000 straipsnių, išleido daug tarptautinio pripažinimo sulaukusių filosofinių ir mokslinių knygų.

Nuo 1990 m. A. Mickūnas skaito įvairiausio pobūdžio paskaitų kursus Vilniaus, Klaipėdos, Šiaulių, Kauno Vytauto Didžiojo universitetuose, veda seminarus, dalyvauja lietuvių išeivių organizacijos „Santara-Šviesa“ suvažiavimuose, Lietuvos mokslininkų vykdomose programose.

Lietuvos ambasadorius JAV Ž. Pavilionis (d.) lietuvių filosofui A. Mickūnui įteikė vidaus reikalų ministro įsakymą dėl LR pilietybės atkūrimo. **LR ambasados JAV nuotr.**

Redakcijos žodis

Nepaisant paskiausių įtakingų Lietuvos politikų nepalankių pasisakymų apie neseniai iš Lietuvos emigravusius lietuvius (turiu omenyje išeivijos išrinktos atstovės Seime, LR Seimo pirmininkės Irenos Degutienės vėliausią prisipažinimą, jog ji nesuprantanti, kaip lietuviai palieka Lietuvą dėl geresnio gyvenimo), užsienyje gyvenantys lietuviai nenustoja bruzdėti ir konkrečiais darbais įrodyti, jog tai – netiesa. Štai University of Cambridge lietuvių bendrija lapkričio 12 d. ketina rengti konferenciją „Lietuva: dabar ir po dešimties metų“, kurios tikslas – ne tik suburti jaunus lietuvius, studijuojančius Jungtinės Karalystės universitetuose, bet ir įtraukti kitų tautybių studentus bei įvairių sričių profesionalus į diskusiją apie Lietuvos vaidmenį Europos Sąjungoje ir pasaulyje. Tokių gražių kaip Anglijoje gyvenančių lietuvaikių pavyzdžių išties netrūksta, gaila, jog žinios apie juos, atrodo, nepasiekia LR Seimo. Nors stebėtis nereikėtų – mūsų žiniomis, nei Seimas, nei Lietuvos vyriausybė JAV lietuviškos spaudos neužsisako, todėl mažai ir žino apie išeivijos veiklą.

Vyr. redaktorė **Dalia Cidzikaitė**

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE NEWSPAPER

Published on Tuesday, Thursday and Saturday except legal Holidays, Jan. 2nd, and Dec. 26th by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Str., Chicago, IL 60629-5532. Tel.: 773-585-9500.

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: \$150.00. Postmaster: Send address changes to

Draugas – 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5532

Mažindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesiunčiame. Prie pavardės ir adreso, siųsdami laikraštį pažymime, iki kada prenumerata galioja.

„Draugo“ prenumerata yra mokama iš anksto.

GARBĖS PRENUMERATA \$250.00

JAV

metams \$150.00 • 1/2 metų \$80.00 • 3 mėn. \$57.00
Pirma klase: kasdien \$340.00 • visos savaitės \$240.00

Kanadoje (USD)

metams \$390.00 • 1/2 metų \$210.00 • 3 mėn. \$110.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis oro paštu

metams \$615.00 • 1/2 metų \$315.00

Į Lietuvą reguliariu paštu

metams \$120.00 • 1/2 metų \$66.00

TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA:

JAV

metams \$95.00 • 1/2 metų \$70.00 • 3 mėn. \$48.00

Kanadoje (USD)

metams \$150.00 • 1/2 metų \$120.00 • 3 mėn. \$75.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis oro paštu

metams \$220.00 • 1/2 metų \$120.00

Į Lietuvą reguliariu paštu

metams \$70.00

Vyriausioji redaktorė – Dalia Cidzikaitė
dalia.cidzikaitė@gmail.com
Kultūrinio šeštadienio priedo redaktorė – Renata Šerelytė
rainbow.vilnius@gmail.com
Moderatorius – kun. Viktoras Rimšelis

- Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija dirba kasdien, nuo 7:00 iki 3:00, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamos gavus prašymą, ką nors skelbti.
- Redakcija straipsnius taisy savo nuožiūra. Nenaudotų straipsnių nesaugoja. Siunčiant prašome pasiikyti kopiją.

El. paštas:
rastine@draugas.org
skelbimai@draugas.org
administracija@draugas.org

TEMA: RINKIMAI JAV

Ar kitas JAV prezidentas vėl bus juodaodis?

MYKOLAS DRUNGA

tėlės sąjūdžio narius. Ji perėmė buvusios konservatyviausių respublikonų numylėtinės Sarah Palin vaidmenį, kai toji pareiškė prezidento posto nesieksianti ir iš varžybų pasitraukė. Bet netrukus Bachmann žvaigždę užtemdė Texas gubernatorius Rick Perry. Jam keliuose debatuose pasirodžius prastokai, jis užleido vietą dar vienai naujai sutviskusiai žvaigždei, kuria netikėtai tapo juodaodis verslininkas iš Georgia valstijos Herman Cain, buvęs bendrovės „Krikštatėvio pica“ ir amerikiečių Nacionalinės restoranų asociacijos vadovas.

Tačiau pastaruoju visiškai nesižavi kitas juodaodis, garsiojo dienraščio „The Washington Post“ apžvalgininkas Eugene Robinson. Jis rašo: „Herman Cain politiniai pasiūlymai yra arba nemokšiški, arba realiai neįgyvendinami, arba stačiai kvaili – tačiau jis vis tiek daugumoje apklausų užima pirmą arba antrą vietą tarp respublikonų kandidatų į prezidentus. Jis savo visišką valdžios darbo patirties neturėjimą laiko privalumų ir girusi nežinąs užsienio šalių vadovų pavardžių. Jeigu jis per kažkokį nesusipratimą būtų išrinktas prezidentu, tai, be abejo, reikštų nepataisomą katastrofą.“

Robinson užsimena apie pranešimus, jog kai kurios moterys neva yra kaltinusios Cain seksualiniu priekabiavimu. Pats kandidatas kaltinimus paneigė, bet, kai kurių nuomone, jis tai padarė neįtikinamu būdu. Šiuo metu neaišku, kiek Cain vardas dėl to nukentės. Vis dėlto jo gynėjai, „kraštutinės dešinės propagandistai iš karto ištraukė rasės kortą“. „Liberalai bijo Herman Cain kaip velnio“, – griaudėjo išmintingoji Ann Coulter. „Jis yra stiprus, konservatyvus juodaodis. O jie bijo stiprių,

konservatyvių juodų vyrų.“

Rush Limbaugh sakė, kad Cain purvais apdrabsto puolėjai, naudojantys „pačius šlykščiausius rasinius stereotipus“. „Vienoje pusėje, – tęsia Robinson, – yra Respublikonų partijos branduolys, kuris nusprendė, kad buvęs Massachusetts gubernatorius Mitt Romney yra kandidatas, turintis daugiausia galimybių kitamet nugalėti prezidentą Obama, ir dėl to jis privalo būti partijos kandidatu. Šitai frakcijai atstovauja Bush eros politinis guru Karl Rove, kuris ir kritikavo būdą, kuriuo Cain į priekaištus reagavo. Kitoje pusėje yra respublikonų dauguma, kurių dar neįtikino Romney ir kurie ieško ko nors kito – Donald Trump, Michele Bachmann, Rick Perry, Herman Cain, bet ko. Nepaisant to, kad pastarajam trūksta patirties ir jis, atrodo, net neturi nacionalinės kampanijos štabo ar strategijos, Cain laikosi ne mažiau tvirtai nei kiti.“

Vis dėlto bent jau žurnalistas Robinson Cain politinės sėkmės nelinei. Jo „planas dėl valstybinių mokesčių būtų pražūtingas. Jis nori privatizuoti socialinį draudimą. Jis mano, kad prezidentui nereikia ‘plačios patirties užsienio politikoje’, nes kai jis, Cain, buvo paskirtas ‘Krikštatėvio picos’ direktoriumi, aiškino taip: ‘aš dar niekada nebuvau pagaminęs picos, bet išmokau.’“ Savo komentarą Robinson baigia šiais žodžiais: „Yra daug priežasčių priešintis šiai nukvakusiai kandidatūrai, bet labai mažai laiko.“

Kita dienraščio „The Washington Post“ žurnalistė į Cain kandidatūrą pažvelgia simpatiščiau, o dar kita to paties laikraščio apžvalgininkė Ruth Marcus bijo, kad rinkimų kova bus labai aštri ir negraži, ypač iš prezidento Obama ir jo štabo pusės. Bus negailestingai ir net nesąžiningai puolamas kiekvienas respublikonas, nesvarbu koks.

Lrt.lt

Mykolas Drunga – JAV lietuvių ir Lietuvos žurnalistas, visuomenės veikėjas. Nuo 2004 m. gyvena ir dirba Lietuvoje, yra Lietuvių išeivijos studijų centro, Lietuvos radijo bendradarbis.

LAIŠKAI

PILIETYBĖS KLAUSIMAS: SUPRIEŠINTA LIETUVA

Noriu atsakyti į Prano Nagio laišką „Kur link juda Judėjimas LPI?“ („Draugas“, 2011 m. spalio 4 d.). Kada Lietuva atgavo nepriklausomybę, pirmus mėnesius visa šalis buvo neišpasakytame pakilime. Tada buvome vieninga tauta, tikėjome savo valdžia, ir niekas net negalvojo, kad kada nors lietuvius, tiek metų pragyvenęs tarybų Lietuvoje, dalyvavęs „Baltijos kelyje“, nepabūgęs Sausio 13-osios, gali netekti pilietybės prieš savo norą. Deja, atkūrus nepriklausomybę, matome ką kita: revoliuciją daro patriotai-idealistai, o jos vaisiais naudojasi aferistai ir vagys. Sukčiai tapo milijonieriais, o sąžiningi žmonės – vargšais.

Ta laisvoji rinka nuskurdino šimtus tūkstančių žmonių. Žmonės

pradėjo važiuoti į užsienį ieškoti darbo, ten ištvirtino, kaip ir pokario metais antroji banga, atvažiavusi į Ameriką, vėliau priėmusi JAV pilietybę. Bet jie visi buvo lietuviai ir savo noru neatsisakė Lietuvos pilietybės. Taip buvo, ir niekas po nepriklausomybės paskelbimo nesipiktino ir nekėlė jokių klausimų dėl antros pilietybės. JAV lietuviams ir kitiems buvo aišku, kad tik užsieniečiams, pabrėžiu – ne lietuviams, norintiems gauti Lietuvos pilietybę, gali būti taikoma „reta išimtis“. Visi tam pritarė, niekas net nepagalvojo, kad su laiku tautos išdavikai, kitaip jų nepavadinasi, atsisuks prieš savo tautą.

Kaip perkūnas iš giedro dangaus buvo Lietuvos Konstitucinio Teismo sprendimas, kad ta „reta išimtis“ taikoma ir lietuviams, Lietuvos piliečiams. Nemanau, kad Lietuvos prezidentas negalėjo to iš anksto nežinoti

ir kad jam toks KT sprendimas buvo staigmena. O ką mes turime dabar? Supriešintą Lietuvą, kurioje priviso visokių demagogų, kurie įrodinėja, kad antra pilietybė – tai apgavystė. Norint, galima surasti daug argumentų prieš ir už, bet pagalvokime, ar tai naudinga mūsų bendrai tėvynei, mūsų Lietuvai?

Iš Nagio laiško matyti, jog daug kas norėtų, kad referendumas dėl dvigubos pilietybės nepavyktų. Ši referendumą privalo surengti pati valdžia, tokiomis pat sąlygomis, kaip ir stojant į Europos Sąjungą. O kad dalyvautų reikiamas skaičius žmonių, reikia pateikti daugiau klausimų, pvz.: Ar sutinkate šeimą sumažinti per pusę? Ar pritariate atsisakyti partinių sąrašų? Ar pritariate viešai homoseksualizmo reklamai? Ar galima pilietybę atimti be teismo sprendimo ištisai **Nukelta į 5 psl.**

„Aš visada gebėjau, bent ligi šiol, priimti sprendimus, pagrįstus tuo, ką mano širdis sako esant būtina. Kad ir kaip keistai tai atrodo, kaskart ir netikėtai man pačiam viskas baigdavosi gerai.” Šitaip prieš kelis mėnesius save vertino buvęs ir būsimas Rusijos prezidentas Vladimir Putin.

Šitoks „kuklumas”, tikėjimas savo neklystamumu nėra tik posovietinio pasaulio bruožas. 2004 metais Amerikos prezidentas Georges W. Bush sakė, esą neseniai per spaudos konferenciją savaitraščio „Times” korespondentas „paklausė manęs, kokia didžiausia mano padaryta klaida. Tai buvo puikus klausimas, į kurį neturėjau jokio atsakymo. Dabar manau, kad, ko gero, didžiausia klaida buvo leisti korespondentui klausti tą klausimą”.

Lietuvos politikai nenusileidžia savo kolegoms užsienyje. Būdamas prezidentu Rolandas Paksas ne kartą kalbėjo, leisdamas suprasti neatsistatydinsiąs, kad esąs nekaltas, „aplinka kalta”. Panašiai giedojo Seimo pirmininkas Arūnas Valinskas, nesiimdamas svarstyti savo klaidų, o teigdamas, jog buvo apipiltas purvais. Premjeras Andrius Kubilius atkakliai gynė savo pavaldinių valstybines gastroles į Naująją Zelandiją, esą reikia susipažinti su kitų šalių patirtimi.

Ne visi politikai teigia, kad jie neklystantys. Bet jei ir neatmeta galimybės, kad jie suklupo, daugelis tiki si, jog istorija suteiks palankesnę nuosprendį nei politiniai priešininkai ir visokiausi kritikai. Per laiką nurims aistros, nutils piktavaliai kritikai, o ateities kartos ir objektyvūs istorikai supras, kad tarp mūsų buvo didelis žmogus. Minint antrųjų prezidentavimo metų pabaigą, prezidentė Dalia Grybauskaitė, paklausta apie padarytas klaidas, kalbėjo gana santūriai: „Ne viską įmanoma padaryti ir toje teisinėje bazėje, kuri yra. (...)“

Didžiausia politiko klaida – tapti neklystančiam

KĘSTUTIS GIRNIUS

Norėjęsi ir komandos didesnės, ir daugiau atsidavusių žmonių. (...) Daug yra dalykų, kur norėjęsi geriau, bet ar tai klaidos, parodys laikas, ir tegul žmonės sprendžia.”

Jos pirmtakui istorijos nuosprendis nėra paslaptis. Lietuviams buvo geriau prie Valdo Adamkaus. Po jo prezidentavimo viskas, su prask, ėjo velniop. Lietuva visais atžvilgiais tapo Europos provincija. Yra ir kitų variantų. Anglijos premjeras Gordon Brown prisipažino suklydęs, stengdamasis sukurti patvaresnę finansų reguliavimo sistemą krizės išvakarėse. Tačiau jis guodėsi, kad „beveik visi padarė tą pačią klaidą”. Taigi suklupau, bet nebuvo gudresnių, tad pasilieku savo kartos pirmūnas.

Vengiama pripažinti net akivaizdžiausius suklupimus, pavyzdžiui, paaiškėjus, kad Seimo nario ar ministro vyras ar žmona tarnybiniu automobiliu važinėjo apsipirkti. Atkakliai neigta, kad automobilis buvo taip naudojamas, nors viskas nufilmuota. Būta išimčių, pavyzdžiui, JAV prezidentas Ronald Reagan. Vienas populiariausių prezidentų dažnai supainiodavo faktus (jo nedomino valdymo smulkmenos), kartais pritardavo politikos kryptį, kurios tąsa būtų buvusi jam kenksminga, jei ne – pragaštinga. Bet Reagan prisipažindavo suklydęs, kartais atsiprašydavo. Ir tai darydavo taip nuoširdžiai, kad jo populiarumas net padidėdavo. Reagan gebėjo puikiai bendrauti su rin-

kėjais, sukūrė itin šilto ir nuoširdaus žmogus įvaizdį.

Kodėl vadovaujantys politikai paprastai tokie išdidūs? Prisideda daugelis veiksnių. Pirmia, jie pasitiki savimi, savo gebėjimais, politikos nuovoka. Dauguma neapsieina be arogancijos ir tuštybės. Kaip kitaip gali žmogus tikėti, kad jis tinka būti prezidentu, premjeru ar Seimo pirmininku, taigi gali vadovauti valstybei, ir geriau tai daryti negu visi kiti krašto gyventojai? O politinė sėkmė tik patvirtina tą pasitikėjimą savimi, juk jis jau stovi politikos viršūnėje, pasiekė tai, ko nepasiekė visi jo varžovai, o jų būta daug.

Prisideda ir perdėta pagarba, nuolatinė apsauga, vadovo kultas. Lietuvoje ir kitose mažesnėse Europos šalyse padėtis tebėra normalesnė. Aukščiausi pareigūnai dar nėra tapę savo apsaugos įkaitais, dar gali eiti į restoraną ar dviračiu keliauti po kraštą be masinės palydos. Bet jie vis tiek atskiriami nuo paprastų žmonių, paprasto gyvenimo, visur vežami, priimami su perdėtu nuolankumu. Tai negali neturėti poveikio. Didesnėse valstybėse net ministrai nepasiekiami, lyg jie būtų kitos rūšies būtybės.

Kaip piktžolės veisiasi iš Amerikos atvežtas lyderio kultas, stulbinamai tuščios kalbos ir knygos apie lyderystę. Laurai skiriami vienam žmogui, Guliveriui tarp liliputų. Iki mirties man liks neaišku, kas yra „lyderis” ir „lyderiavimas”, ir kodėl

taip atkakliai peršamas tas bjaurus svetimžodis. Juk vadovas – tai tik vadovas. Tokių visi pažįstame, bet lyderis – oi oi...

Aukštieji politikai dažnai kalba, kad jiems labiau patinka atviras žodis ir kritika, o ne pataikavimas. Tai gražūs sentimentai, bet retai įgyvendinami. Mes visi, paprasti mirtinieji, nemėgstame kritikos. Kuo labiau egzaltuota nuomone, tuo didesnis pasitikėjimas savimi, tuo didesnis polinkis manyti, kad kritika nepagrįsta. Nepasitenkinimo požymiai lengvai atpažįstami. Patarėjai tampa pritarėjais, o stipresnės asmenybės pasitraukia. Kalbėjau tik apie polinkius. Kai kurie politikai nepasiduoda puikybei, normaliai bendrauja su visais, kritiškai vertina savo veiklą, nuoširdžiai priima patarėjų kritiką. Bet tokių nėra daug.

Yra dar kita svarbi priežastis, skatinanti politikus nepripažinti savo klaidų. Jei politikas viešai pripažintų suklupęs, jo politiniai priešininkai nuolat cituotų šią atvirumo akimirką ir neleistų rinkėjams jo užmiršti. Esą premjeras ar prezidentas pats supranta, kiek blogo pridarė, kaip viską suvėlė ir sugadino, kad buvo priverstas viešai pripažinti, jog pasuko pragaštingu keliu, susidirbo ir t. t. Kiekviena tinkama, taip pat ir netinkama, proga būtų minima ši „išpažintis”, juolab kad kiti politikai toliau save gaubia neklystamumo skraiste.

Nenoriu suabsoliutinti savo pastabų. Kubilius po kiek laiko pareiškė suklydęs, nutaręs palaikyti Gedimino Kirkilo vyriausybę. Buvo akivaizdu, kad šiuo atveju pagrindiniai priešininkai socdemai negalės krautis sau politinio kapitalo iš Kubiliaus prisipažinimo. Juk jie nesakys, kad Kirkilo, taigi jų pačių vyriausybė, nebuvo verta paramos.

Alfa.lt

Spalio 30 d. ateitis@konferencijos.lt pranešta, kad, eidamas 91-uosius metus, spalio 30 d. Vilniuje mirė buvęs ilgametis Vilniaus universiteto (VU) rektorius, matematikas, profesorius Jonas Kubilius. Ramunės Kubiliūtės pranešime rašoma, jog „Ateityje” galima rasti žinučių apie velionio, dar moksleivio, pastangomis įsteigtą/vadovaujamą matematikų bei fizikų ateitininkų klubą Raseinių gimnazijoje, o jo 70 metų gimimo proga dr. Česlovas Masaitis „Aiduose” apie velionį rašė: „Juk jis buvo ateitininkas! Ir jo žmona (a.a. Valerija) priklausė ‘Giedros’ korporacijai! Neišsizadėjo jie tų idealų ir priespaudos metais. Tik gal Dievo apvaizda, skyrusi Jonui vadovauti moksliniam darbui, apsaugojo juos nuo represijų. Kad prof. Kubilius neatsisakė šių idealų, liudija ir faktas, jog šiais metais birželio mėnesį jis dalyvavo Vilniaus universitete vykusioje Ateitininkų sendraugijų konferencijoje...”

Kai šią žinutę gavau, buvau ką tik baigęs rašyti savo skiltį apie Pasaulio lietuvių jaunimo kongresą, įvykusi prieš 45-rius metus. Ten trumpai paminėjau ir prof. Jonas Kubilių, su kuriuo Kongreso rengimo komiteto pirmininkas buvo susitikęs. Dalis mūsų visuomenės į tą susitikimą neigiamai pažiūrėjo, bet Kongresas vis tiek įvyko. Po poros dienų „Tėviškės žiburių” 2011 metų spalio 18 d. laidoje skaičiau Genovaitės Gustaitės reportažą, kuriame aprašomas šių metų rugsėjo 15 dieną įvykęs profesoriaus 90-mečio minėji-

Juk jis buvo ateitininkas!

ROMUALDAS KRIAUCIŪNAS

mas Vilniuje. Iškilmių dalyviai turėjo progos aplankyti knygų saugyklą, kurioje yra asmeninės profesoriaus bibliotekos knygų – apie 12,000 – rinkinys, įskaitant ir jo epochinę knygą. „Šioje knygoje pateikiamas pirmasis vieningas naujos matematikos šakos – tikimybės skaičių teorijos – išdėstymas”, – rašo buvusi profesoriaus mokinė Gustaitė.

Pagrindinė minėjimo pranešėja prof. V. Daujotytė-Pakerienė pasakojo apie profesoriaus tėvus, išauginusius penkis sūnus. Jų noras buvo išlikti, ištverti su Lietuva, su savo šaknimis. 1948 metais Jono Kubiliaus jaunesnis brolis Juozas buvo nuteistas 25 metams už veiklą pogrindyje. Jo motina ir brolis Antanas taip pat buvo ištremti į Sibirą. Trečias brolis Bronius buvo pašalintas iš universiteto, nes buvo nepatikimas.

Dr. Česlovas Masaitis „Lituanus” žurnale (1992 m. 38, nr. 2) profesoriaus 70-ties gimtadienio proga Joną Kubilių plačiau pristatė anglakalbiamis. Iš ten sužinojome, kad VU rektoriumi jis išbuvo ilgiau nei bet kas kitas. Ankstyvesnieji rektoriai tose pareigose išbūdavo apie trejetą metų. Tapus VU rektoriumi (1958–1990),

prof. Kubiliui ypač rūpėjo du uždaviniai: 400 metų universiteto jubiliejus (1979), matematikų ugdymas, taip pat pastangos atgauti universiteto Šv. Jonų šventovę. „Jų siekti padėjo ir pelnytas mokslinis autoritetas. Buvo laimėjęs tam tikrą nepriklausomumą”, – pastebėjo pranešėja. Pagerbime prezidentas Valdas Adamkus teigė, kad profesorius dirbo dviem kryptimis – Lietuvai ir pasauliui. Rektoriumi paskirtas ypatingai jautriu metu, jis netapo marksistinės ideologijos įrankiu, neišsizadėjo lituanistikos. Savo žodyje pats profesorius prisiminė praeitį. „Buvo daug tamsių ir šviesių valandų. Tačiau man pasisekė, kad mane supo daug šaunių bendradarbių ir bendraminčių”, – teigė J. Kubilius. Dar visai neseniai, jau pensijoje būdamas, profesorius „Lietuvos rytui” kalbėjo: „Nemanykite, kad nuobodžiauju. Neturiu laiko, nes užsiimu tuo, ką mėgstu.” Toje pat laidoje jis juokavo, kad matematiko darbo priemonių nėra daug: „Tai – gera galva ir pieštukas, todėl investicijų tam nereikia. Dar vienas puikus dalykas – matematikai ilgai gyvena, nors nedaug žmonių suprantą, kuo jie užsiima.”

Profesorius buvo habilituotas mokslų daktaras, Lietuvos mokslų akademijos narys, Greifsvaldo, Prahos, Latvijos, Zalcburgo universitetų garbės daktaras, Santarvės fondo laureatas, Lietuvos matematikų draugijos prezidentas, 1992–1996 m. Lietuvos Respublikos Seimo narys. Jis specializavosi tikimybių teorijos ir matematikos statistikos, aritmetinių funkcijų, reikšmių pasiskirstymo, analizinės ir tikimybės skaičių teorijos srityse. Ruošė knygą apie matematikos istoriją Lietuvoje.

Paskelbtoje užuojautoje LR prezidentė Dalia Grybauskaitė teigė, kad prof. Kubiliaus mirtis yra didelė netektis ne tik mokslui, bet ir visai šaliai. „Velionis buvo apdovanotas ir neeiliniu vadovo talentu. Jis daugiau nei tris dešimtmečius buvo Vilniaus universiteto rektoriumi, aktyviai dirbo Lietuvos Mokslų akademijos prezidiume bei Lietuvos matematikų draugijoje. Iki paskutinių savo gyvenimo dienų profesorius buvo kūrybingas, pilnas idėjų ir sumanymų – toks jis išliks mūsų atmintyje”, – teigė šalies prezidentė.

Seimo pirmininkė Irena Degutienė, pastebėdama velionio pasiekimus pasaulio mokslui, priminė, kad tuo pačiu prof. Kubilius sukūrė lietuviškąją matematikos mokyklą. „Tačiau ne mažiau vertinga, prasminga ir toliaregiška buvo principinė nuostata kuo daugiau lietuvių mokslo darbų skelbti svarbiausiuose pasaulio leidiniuose. Iš to laimėjo ir pasaulio, ir Lietuvos mokslas, bet svarbiausia – laimėjo

Nukelta į 5 psl.

TELKINIAI

St. Petersburg, FL

St. Petersburg Lietuvių klube susitiko buvę Lituanistikos instituto nariai: (iš k. į d.) daktarai, profesoriai Stasys Goštautas, Tomas Remeikis ir Bronius Vaškelis. **G. Peniko nuotr.**

Sekmadienį prie Mexico įlankos

EDVARDAS ŠULAITIS

Šių metų spalio 9 d. St. Petersburg, FL Lietuvių klubo salėje įvyko Mikalojaus K. Čiurlionio kūrybos apžvalga. Pirmiausia po pietų Čiurlionio nueitą kūrybos kelią, jo originalumą bendraamžių kontekste bei tuometinio meno pasaulyje pristatė prof. Stasys Goštautas. Po jo paskaitos vyko Juilliard mokyklos muzikos daktaro pianisto Gabrieliaus Alekno koncertas, kurio metu buvo atlikta keletas Čiurlionio veikalų fortepijonui.

Svarbu pastebėti, kad popietinėje programoje dalyvavo Antrojo pasaulinio karo palikuonys ir jų vaikai. Tarp dalyvių matėsi JAV lietuvių bendruomenės veikėjai ir mokslininkai Bronius ir Stasė Vaškeliai, Irena ir Mečys Šilkaičiai, Angelė ir Albinas Karniai, Gerimantas ir Irena Penikai, Nijolė ir Tomas Remeikiai, JAV LB St. Petersburg apylinkės pirmininkė Vida Meiluvienė, LR garbės

Dr. Gabriellius Alekna pristatė iškilesnius Čiurlionio veikalus. **G. Peniko nuotr.** konsulė Atlanta, Georgia dr. Roma Kličienė su vyru Algiu.

Tenka apgailestauti, kad naujai lietuvių imigracijai renginyje beveik nebuvo atstovaujama. Tarp tų dviejų imigracijų jautėsi aiškus atitrūkimas. Galbūt dėl to kalti neišvengiami skirtumai tarp karo ir dabartinių duonelaitininkų imigracijos?

Svečias

Brighton Park, Chicago

Vėlinės

VILIJA VAKARYTĖ

Vėlinės – visų mirusiųjų pagerbimo šventė. Lietuvoje per Vėlines priimta lankyti kapines, palikti žvakutes prie artimųjų kapų, pasimelsti, giedoti, o namie kartu su kitomis giminėmis prisiminti mirusiuosius, jų paliktą žymę mūsų gyvenime.

Spalio 30 d., sekmadienį, Švč. Mergelės Marijos Nekalto Prasidėjimo parapijoje, Brighton Park, parapijos choras ir lektoriai pakvietė visus lietuvius kartu švęsti Vėlines – prisiminti savo mirusiuosius, už jų sielas uždegti žvakutes, lapelius su užrašytais jų vardais, pavardėmis, prilipdyti ant didingo medinio kryžiaus šalia altoriaus. Tokia įžanga suteikė progą visiems susikaupiti, užmiršti savo įprasto gyvenimo tėkmę ir prisiminti tuos, kurie iškeliaivo anapus saulės.

Bažnyčios choras su muziku Algimantu Barniškiu giedojo šiai dienai skirtas giesmes, kurios pakėlė visų dvasią, sutelkė mintis į šventės prasmę. Ypatingai buvo paminėti šiais metais mirusieji parapijiečiai –

po kiekvieno perskaityto mirusiojo vardo, kuriuos skaitė lektorė Joana Drūtytė, nuskambėdavo varpas. Vilija Vakarytė perskaitė mintis, skirtas Vėlinėms, o Barniškis solo sugiedojo Gudauskienės „Viešpaties pasaulis“. Mirkėjo dvi eilės žvakučių, tvirtai stovėjo kryžius su mūsų Anapilin iškeliavusių artimųjų vardais.

Esame laimingi, kad ši parapija, pastatyta ir išlaikyta lietuvių, po tiek metų dar ir dabar siekia paminėti apeigas, šventes, palaikyti katalikišką dvasią, kuri vienintelė sieja lietuvišką bendruomenę, palaiko lietuviybę. Uoliai dirba lektorių grupė, vadovaujama Drūtytės. Labai svarbios yra Bažnyčios liturginės apeigos, tradicijos, giesmės, už kurias atsakingas yra Viktoras Kelmelis, atsidavęs maldai – sekmadienio šventei. Norime, kad mūsų atžalynas nepamirštų gilių šių praeities apeigų prasmės ir kad ateityje šias tradicijas tęstų su tuo pačiu entuziazmu ir noru, kaip tą daro dabartiniai parapijiečiai ir vadovai!

Vilija Vakarytė – JAV LB XIX Tarybos narė, Brighton Park parapijos choro pirmininkė.

Švč. Mergelės Marijos Nekalto Prasidėjimo parapijos choras.

Lapkričio 12 d., šeštadienį,
nuo 9 val. r. iki 5:30 val. p. p.
Jaunimo centro didžiojoje salėje
5620 S. Claremont Ave., Chicago, IL 60636
Lituanistikos tyrimo ir studijų centro (LTSC)

KNYGŲ
MUGĖ

Tai didžiausia lietuviškų knygų mugė Čikagoje.

Nebrangiai galėsite nusipirkti enciklopedijų, knygų-albumo apie Lietuvą, antikvarinių lietuviškų leidinių. Bus ir anglišių knygų. Parduodamos knygos – tai centro dublikatai.

Visos lėšos bus skirtos Jaunimo centrui ir LTSC.

Maloniai kviečiame apsilankyti.

Sk. 047343

ATLANTIC
Express Corp.

1-800-775-SEND
www.atlanticexpresscorp.com

Ocean Freight
 Krovinių gabenimas laivu į visas pasaulio šalis.

Air Freight
 Krovinių gabenimas lėktuvu į visas pasaulio šalis.

Auto Export
 Automobilių pirkimas bei siuntimas į visas pasaulio šalis.

Trucking
 Krovinių pervežimas visoje Amerikoje.

Small Packages
 Smulkių siuntinių siuntimas bei pristatymas į namus Lietuvoje, Latvijoje, Estijoje

8801 78th Ave **Bridgeview**, IL 60455 **Tel. 1 708-599-9680**
Fax. 1 708-599-9682 Tel. 1 800-775-7363

West Lafayette, IN

Tarptautinis festivalis

IRENA KRIAUČIŪNIENĖ

Kiekvienais metais ankstyvą rudenį jau 17 metų iš eilės West Lafayette, Indiana valstijoje organizuojamas tarptautinis festivalis. West Lafayette mieste yra įsikūręs Purdue University, kuriame studijuoja apie 40,000 studentų iš viso pasaulio. Tuo pačiu čia gyvena daug užsienio šalių profesorių su šeimomis, atvykusių čia stažuotis ar dirbti.

Festivalio atidarymo pradžioje miesto meras John Dennis pažymėjo, kad miesto bendruomenę sudaro žmonės, kurie yra susibūrę iš daugiau kaip 132 pasaulio šalių. Šio festivalio tikslas ir yra susipažinti su tų šalių kultūra, papročiais, išgyti suvenyrų ir net paragauti kai kurių šalių autentiško maisto. Festivalis paprastai yra vienos dienos renginys, pritraukiantis tūkstančius žmonių iš visos Indiana ir aplinkinių valstijų. Čia yra ką veikti ir pamatyti, tuo pačiu – daug ko išmokti tiek vaikams, tiek jų tėveliams ir seneliams.

Pirmą kartą išdrįsime ir mes, čia gyvenantys lietuviai, pristatyti savo šalį. Jau seniai galvota, kaip gražiau ir geriau tai padaryti, bet tik šiemet įvykdėme savo sumanymą.

Nors esame labai maža grupelė (su vaikais nepriskaičiuosi ir 30), bet labai vieninga. Paskatinti lietuvių kilmės vietinės gyventojos Karin Plite, visi puolėme į darbą. Vieni rūpinosi plakatais, skaidrėmis, kiti ruošė lankstinukus, rinko medžiagą. Į pagalbą mums atėjo ir Indianapolis Lietuvių Bendruomenės pirmininkė Sigita Nusbaum, pasidalinusi ne tik turima medžiaga, bet ir mintimis iš jų ruošto festivalio. Visa tai mums padėjo kuo geriau išnaudoti mums skirtą vietą ir kuo vaizdingiau pristatyti Lietuvą.

Festivalis vyko West Lafayette esančiame Morton centre ir jo kiemelyje. Pastato viduje vyko šalių pristatymas, ten taip pat galima buvo išgyti ir suvenyrų. Kiemelyje buvo iš-

sidėstę restoranų paviljonai, viliojantys praeivių išgyti ir paragauti vienos ar kitos šalies maisto. Ant stalų garavo afrikietiška daržovių sriuba, aštrūs indiški patiekalai, turkiška baklava, kiniška vištiena. Visko ir neišvardysi – pasirinkimas išties labai įvairus. Nors temperatūros stulpelis rodė arti 90 F, tai didėjančio žmonių srauto visai neišgąsdino. Nusipirkę vienos ar kitos šalies autentiško maisto, lankytojai galėjo prisėsti čia pastatytose pavėsinėse. Tuo pat metu šalia esančioje scenoje šoko ir grojo įvairios grupės. Toje pačioje scenoje vyko ir tautų prisistatymas su savo tautiniais drabužiais. Mūsų jaunimas gražiai pasisveikino lietuviškai ir trumpai apibūdino mūsų tautinius drabužius. Visur jautėsi pakili, šventiška nuotaika.

Na, o pastato viduje vyko tikras šurmulyš. Čia veikė mažas zoologijos sodas, kur mažieji lankytojai galėjo paglostyti gyvūnėlius. Tėveliai tuo tarpu galėjo apžiūrėti ir išgyti šalia esančiuose kambariuose suvenyrų iš Afrikos, Azijos ar Indijos. Pastato antrame aukšte vyko šalių pristatymas. Čia lankytojai galėjo susipažinti su Skandinavijos, Pakistano, Ukrainos, Lietuvos, Egipto ir kt. šalių kultūra, papročiais.

Prie lietuvių stalo lankytojų netrūko. Susidomėjimas mūsų šalimi buvo tikrai didelis. Mažieji čia rado spalvotus pieštukus, kuriais galėjo nuspalvinti Lietuvos vėliavą. Tuo tarpu tėveliai ir seneliai galėjo pavartyti knygas ir žurnalus apie Lietuvą, užduoti mums klausimų, skaidrėse pamatyti mūsų krašto grožį. Daugelį maloniai nustebino Šiaulių pakraštyje esantis Kryžių kalnas, nepakartojamas Vilniaus senamiestis, krašto gamta. Žmonės domėjosi mūsų kalbos kilme, papročiais, tradicijomis.

Kai kurie iš jų gerai žinojo mūsų šalies istorijos faktus, kai kas jau lankėsi Lietuvoje ar dar norėtų apsilankyti ateityje. Viena lankytoja paminėjo, kad yra aplankiusi jau 77

Lietuvių tautos pristatymas (iš kairės): Karin, Dalia ir Asta.

šalis ir ateityje norėtų užsukti ir į Lietuvą. Lankytojams taip pat labai patiko iš šiaudelių pinti ornamentai, kuriuos pagamino pati Karin Plite, kuri labai domisi senelio gimtine. Na, o šakotis tapo tikra stalo pažiba. Juo labiausiai domėjosi ką tik vedę ar besiruošiantys kurti šeimas. Kai kurie teiravosi, kur galėtų jų nupirkti.

Nuotakai praskaidrinti mes pasiūlėme Kūčių vakarą vykstančius burtus. Gerosios burtininkės vaidmenį vaidino mūsų šaunioji Asta, kuri taip entuziastingai ir taip įtikinančiai atliko savo pareigas, kad susidomėjimas buvo didžiulis tiek tarp vaikų, tiek suaugusiųjų. Atmintyje įstrigo į vakaro pabaigą atėjęs studentas. Jis paėmė vaikams skirtą piešinį ir su didžiausiu entuziazmu pradėjo spalvinti vėliavėlę. Sakė, tai bus dovana jo močiutei, kuri yra lietuvių kilmės. Smagu.

Renginio pabaigoje buvome tokie pavargę ir prakaito išsunkti, kad sunku ir apsaityti. Šauniosios lietuvaitytės atlaikė karštį su šiltais tautiniais drabužiais. Visi pakilios nuotaikos atsisveikinome, pasidžiaugdami taip gražiai praėjusia švente, kad kaip galėdami ir mokėdami pristatėme savo kraštą.

Atrodo, kad pirmas blynas ne tik

Gytis ir Carolyn gražiai pasisveikino lietuviškai ir trumpai apibūdino mūsų tautinius drabužius.

kad buvo skanus, bet ir neprisvilęs. Kviečiame ir Jus visus jau kitą rudenį apsilankyti tarptautiniame festivalyje West Lafayette ir patirti puikius išpūdžius. Sakome iki malonaus!

LAIŠKAI

PILIETYBĖS KLAUSIMAS: SUPRIEŠINTA LIETUVA

Atkelta iš 2 psl. grupei žmonių? Ar pritariate, kad valdininkų atlyginimai turi priklausyti nuo valstybės nustatyto minimalaus pragyvenimo lygio?

Jeigu vadovausimės Nagio laiške išdėstyta logika, tai antros bangos emigrantams ir jų vaikams Lietuvos pilietybė taip pat nepriklauso, jeigu jie – JAV piliečiai. Dabar Lietuva yra

laisva, antrabangiai gali atsisakyti savo JAV pilietybės, pensijos, grįžti į Lietuvą ir tapti LR piliečiais. Jeigu jau iš tikrųjų antroji pilietybė yra tik retas atvejis, tai tokių turėtų būti gal tik kokie 200, o ne dešimtys tūkstančių, kaip yra dabar.

Gediminas Kairys,
JAV LB Lemont apylinkės
valdybos narys

KLAUDŲ ATITAIŠYMAS

Dalios Kairiūkštienės straipsnyje „Rašytojo V. Volerto jubiliejus ir naujojo romano sutiktuvės“ (2011 m. spalio 8 d.) įsivėlė klaida. Vytautas Volertas į Philadelphia miestą atvyko 1949, o ne 1940 metais.

...

2011 m. lapkričio 3 d. fotoreportaže apie „Draugo“ pietus neteisingas yra vienas nuotraukos parašas. Turėtų būti: Šiaurės Amerikos lietuvių studentų sąjungos nariai.

Ten pat trumpame aprašyme apie pietus suklysta, sakant, jog kun.

dr. Kęstutis Trimakas į automobilio avariją pakliuvo važiuodamas į „Draugo“ pietus. Kun. Trimaką nelaimė ištiko anksčiau – prieš sekmdienio šv. Mišias Švč. Mergelės Marijos Nekalto Prasidėjimo parapijoje Brighton Park.

...

Šių metų lapkričio 1 dienos „Drauge“ išspausdintas Alekso Vitkaus straipsnis apie Prahos deklaraciją, genocidą ir holokaustą nukeltas į 11, o ne 15 puslapį.

Atsiprašome.

Juk jis buvo ateitininkas!

Atkelta iš 3 psl. jaunesnių kartų Lietuvos žmonės, kuriems buvo dar kartą priminta: kad ir kur gyventume, kad ir kaip būtų susiklostę likimai, kad ir kokie istorijos lūžiai būtų įvykę, lietuvių tauta yra viena ir atstumai tarp jos žmonių – tik geografiniai”, – savo užuojautoje rašė Seimo pirmininkė. „Ir didžiausia šio darbo vertė ta, kad Vilniaus universitetas netapo sovietinės ideologijos centru, kokį jį buvo tikėtasi padaryti. Vilniaus universitetas atsilaikė prieš spaudimą visus dalykus dėstyti rusų kalba – ir tai buvo išimtis visoje sovietinėje erdvėje. Universitetas neiš-

sižadėjo senų lituanistikos tradicijų ir, formaliai atiduodant duoklę sovietinei ideologijai, realiai tapo stipriu lietuviybės, tautinės kultūros, tautinės atminties centru. Su didžiausiu dėkingumu ir nuoširdžia pagarba tesaugo tautos atmintis šviesų Jono Kubiliaus vardą ir atminimą”, – kalbėjo Degutienė.

Velionis buvo pašarvotas ir šv. Mišios atnašautos Šv. Jonų bažnyčioje, dėl kurios atgavimo savo laiku profesorius pats kovojo. Palaidotas Antakalnio kapinėse. Gili užuojauta velionio šeimai ir artimiesiems. Tešiils ramybėje!

Iš mokyklos dienoraščio: Derlingas ruduo

AUDRONĖ SIDAUGIENĖ

Štai ir prabėgo pirmieji du naujųjų mokslo metų mėnesiai. Atrodo, kad šie mokslo metai bus vėl įdomūs, nes kaip sakoma, „gera pradžia – pusė darbo“.

Pavydžiui ne tik mokinukams, lankantiems ČLM, bet ir pati sau, mat turiu galimybę kiekvieną šeštadienį praleisti šioje mokykloje. Jums turbūt įdomu, kodėl? Ogi todėl, kad čia labai daug talentingų ir išradingų mokinių, sumanių mokytojų ir visada pasiruošusių padėti tėvelių.

Aplankykite mūsų mokyklą šeštadienį, pamatysit, kiek čia veiksmo. Jus pasitiks budintys tėveliai, kurie ne tik padeda rinkti lėšas mokyklai pardavinėdami įvairias dovanų korteles, bet ir vis dar gražina Jaunimo centrą, dažo klases, paveikslais puošia sienas, daro kitus būtinus darbus.

Nuo tėvelių neatsilieka ir vaikai. Rugsėjo paskutinį šeštadienį, mokytojos Juritos Tamošiūnienės padedami, jie suorganizavo išpūdingą rudeninę parodėlę. Ji jau tampa tradicine, nes mokykloje vyko trečia-

dienį sulaukėme išpūdingų darbų – čia ir pūkuotasis voras, ir „kopūstinės“ močiutės, o jau gėlių ir spalvų margumynas! Ėjo ir ėjo klasės draugai žiūrėti šių darbėlių, o mes visus gražiausių darbėlių autorius apdovanojome bilietais į Brookfield zoologijos sodą. Mūsų kiškiukai, darželio ir ratelio vaikučiai tokias Rudenėlio šventes šventė ir klasėse, kas rove rope, kad moliūgų ir kitų daržovių svorį ir apimtį matavo, o kas ir duonutę iš naujų kviečių derliaus kepė.

Tą patį šeštadienį šeštokai su tėveliais ir mokytoja aplankė Balzeko lietuvių kultūros muziejų, kur ne tik apžiūrėjo labai išpūdingą ekspoziciją apie Sibirą, tremtį, bet taip pat pamatė labai įdomiai sukurta filmą „Gyveno senelis ir bobutė“ apie vienos šeimos istoriją Sibire.

Aišku, visi džiaugėsi galėdami paliesti šiltą gintaro gabalą, apsiuti klumpes vaikų muziejuje ir sudainuoti „Gimimo dienos“ dainą muziejaus įkūrėjui Stanley Balzekui, Jr, kuris tą dieną šventė savo 87-ąjį gimtadienį. S. Balzekas, negailėjo gerų patarimų šeštokams, o jiems buvo labai smagu susipažinti su muziejaus įkūrėju.

Šis ruduo tikrai labai derlingas. „Užderėjo“ ypatingų svečių iš Lietuvos. Čiurlionio galerija pražydo Osvaldo Jablonskio akvarelėmis „M. K. Čiurlionio Lietuva“ ir Egidijaus Rudinsko raidžių grafika. Šios parodos kuratorius, Kauno galerijos „Meno parkas“ vadovas Arvydas Žalpys apžiūrėjo mokyklą, pabendraavo su mokytojais ir moksleiviais, o mes turėjome progos pasigrožėti ramiais rudeniškais ir ne tik Lietuvos vaizdais.

Visą spalį moksleiviai skaitė vaikų rašytojo Vytauto Račicko kūrinius ir atsakinėjo į klausimus, kuriuos jiems paruošė mokyklos bibliotekinė Dvilė Ruscitti. Spalio 22 d. rašytojas aplankė mokyklą, susitiko su mokinukais, atsakinėjo į jų klausimus, skaitė ištraukas iš savo kūrinių ir dalijo autografus. Moksleiviai turbūt pirmą kartą pamatė „gyvą“ rašytoją, kurio nemažai knygų galima rasti ir mūsų bibliotekoje.

Spalio 29 d. visus atvykusius į mokyklą jau kieme pasitiko liaudiškos melodijos. Mat tą dieną mokykloje vyko Dainų diena. Salėje aplink rudeniškai jaukų laužą šokome, žaidėme liaudiškus žaidimus, dainavome liaudiškas dainas, padedami muzikos mokytojų. Ir labai džiaugėmės, kai mus aplankė Kauno valstybinio

Dešimtokai, vadovaujami tautodailės mokytojos Irenos Šaparnienės, gražiai papuošė sceną Vėlinių minėjimui. Laimos Apanavičienės nuotr.

Tautodailės mokytoja Jurita Tamošiūnienė su mokinėmis (iš kairės) Indre, Gabriele ir Ema, dalyvavusiomis rudenėlio šventėje ir laimėjusiomis bilietus į Brookfield zoologijos sodą. Audronės Sidaugienės nuotraukos

dramos teatro vadovas, aktorius Egidijus Stancikas. Jis mažiesiems skaitė ištraukas iš „Mažojo princo“, „Bremeno muzikantų“, o vyresniesiems – nuostabias eiles apie Lietuvą. Susijaudinęs aktorius džiaugėsi matydamas, kaip mūsų mokykla išaugo nuo jo praėjusio lankymosi čia prieš keletą metų, ir pagyrė mus sakydamas, kad mūsų patriotiškumo ir meilės Tėvynei reikėtų pasimokyti daugeliui gyvenančių pačioje Tėvyneje.

Kaip dar vienas tų žodžių įrodymas buvo ir ČLM mokytojų dalyvavimas „Draugo“ 102-ojo gimtadienio iškilmingose pietuose. Mes, mokytojai, norime rodyti pavyzdį savo mokinukams ir jų tėveliams, nes esame įsitikinę, kad lietuviška spauda yra labai svarbi jaunajai kartai. Dažnai spausdinama šiame laikraštyje vai-

kų kūryba, kaip, beje, ir įamžintos mūsų mokyklos įdomiausios akimirkos. Skelbiamės mes ir „Amerikos lietuvių“. Spausdintas žodis – vienas iš neįkainojamų turtų, tad džiaugiamės mokyklos draugyste su lietuviška išeivijos spauda.

Lapkritis mokykloje, kaip ir kiekvienoje lietuviškoje šeimoje, prasi-dėjo susikaupimu – Vėlinių paminėjimu. Jos sužibo ne tik žvakučių ugnelėmis, bet ir pamąstymu, pasak V. Mačernio, „...Prisirenka širdy daug ilgesio, daug meilės / Berašant rudėnio žodžius. / Netrukus kris ant tako snaigės / Ir nebebus jau taip jauku – / Viskas pasauly vieną kartą baigias. Kartu neamžinas ir tu – žmogus.“

O tada jau stebuklingas švenčių laukimas. Tegul jis būna dvasingas ir kupinas gėrio...

Atėjusius į muziejų šeštokus pasitiko Balzeko lietuvių kultūros muziejaus prezidentas Stanley Balzekas, Jr.

jį kartą. „Rodos dar taip neseniai kvatojo auksaplaukė vasara, o štai į metų duris jau beldžiasi darganotas ruduo. Variu pasidabino medžiai, raudonais karoliais puošiasi šermukšniai. Rudeninės kraitės pilnos obuolių, slyvų, kriaušių, bulvių, morkų, kopūstų. Miškai kaip niekad pilni uogų ir grybų. Visi – seni ir jauni, maži ir dideli – džiaugiamės Dėdės Rudenėlio gausiu derliumi!“ – tokiais žodžiais kreipėmės į mokinukus ir tėvelius ir jau kitą šešta-

Seime atidaryta būsimam K. Donelaičio 300 metų jubiliejui skirta paroda

Kristijono Donelaičio 300 metų jubiliejų pasitinkant, Seime atidaryta tapybos plenero, kuriame dalyvavo Lietuvos ir Rusijos dailininkai, paroda.

Gedimino Savickio (ELTA) nuotr.

Lapkričio 7 d. LR Seimo parodų galerijoje buvo pristatyta tarptautinio projekto „Kristijonas Donelaitis. 300 metų jubiliejų pasitinkant“ tapybos plenero darbų paroda. Parodą pristatė Seimo vicepirmininkas Algis Čaplikas. Renginyje dalyvavo Lietuvos kultūros atašė Kaliningrade Romanas Senapėdis, plenere dalyvavę Lietuvos ir Rusijos menininkai.

Lietuvos Seimas, atsižvelgdamas į tai, kad 2014 metais sukanka 300 metų, kai gimė žymiausias lietuvių literatūros kūrėjas K. Donelaitis, ir kad šios iškilių datos minėjimas sudaro sąlygas aktyvesniam kultūriniam šio Europos regiono bendradarbiavimui, lituanistiniam paveldui atnaujinti ir puoselėti, K. Donelaičio kūrybai pasaulyje skleisti, kultūrinei bendruomenei Lietuvoje ir užsienyje

telkti, donelaitikai įprasminėti, nutarė 2014 metus paskelbti Kristijono Donelaičio metais. Renginiai, skirti atmintinai datai, prasideda jau dabar.

Per dešimt kūrybinės stovyklos dienų menininkai sukūrė apie 50 paveikslų, dalis jų pristatomi Seime. Daugelyje paveikslų – Tolminkiemio peizažai, kiekvieno autoriaus savi-tai, skirtinga technika atlikti.

„Norėjau, kad projekto paroda, vienijama Donelaičio temos, suteiktų malonumą kiekvienam dailės gerbėjui“, – sako projekto kuratorė Violeta Jusionienė.

Su paroda jau susipažino Kaliningrado bei Klaipėdos dailės mylėtojai.

Jadvyga Bieliavskas, ELTA

LIETUVOS IR PASAULIO NAUJIENOS

Redaktorė Loreta Timukienė • El. paštas: loresetatim@gmail.com

Lietuvos chirurgo pasiūlytas metodas pelnė aukso medalį

Chirurgas J. Prušinskas (d.). ELTA nuotr.

Viena (ELTA) – Tarptautinė krio­chirur­gijos draugija Aukso me­daliu įvertino chirurgą Juo­žą Pru­šin­ską už praktinį indėlį į kriome­di­cinos sritį ir jo pasiūlytą operacijos būdą. Krio­chirur­gija – tai šalčio nau­dojimas chirur­gijoje.

Kas antri metai vykstančiame Tarptautinės krio­chirur­gijos draugi­jos kongrese Vienoje šįmet Lietuvai

atstovavo vienintelis šalyje ser­ti­fi­kuotas kriologas J. Prušinskas su pa­ten­tuota žiedinės krio­chirur­gijos me­to­dika.

Lietuvių gydytojo pasiūlytas ra­di­ka­lus, kosmetiškai optimalus pa­ki­tu­sių apgamų šalinimo būdas sulau­kė didžiulio susidomėjimo ir buvo įvertintas aukščiausiu Tarptautinės krio­chirur­gijos draugijos apdovano­jimu. J. Prušinskas išrinktas į Tarp­tau­tinės krio­chirur­gijos draugijos direk­to­rių valdybą.

Šios draugijos kongresuose kli­nicistai ir mokslininkai iš viso pa­saulio susirenka pasidalinti pasieki­mais naujoje ir vienoje perspektyvi­ausių medicinos sričių – krio­chirur­gijoje. Šiais metais aktyviausi krio­chirur­gai rinkosi į Austrijos sostinę Vieną. Gausiausios delegacijos buvo iš Kinijos ir Japonijos. Unikalias me­to­dika ir teikiančius vilčių rezul­ta­tus pristatė Argentinos, Indonezijos, JAV, Rusijos, Ukrainos ir kitų šalių krio­chirur­gijos specialistai.

Pristatytos balsavimo internetu galimybės

Vilnius (BNS) – Vyriausiosios rinkimų komisijos (VRK) pirminin­kas Zenonas Vaigauskas Seimo ir PLB komisijai pristatydamas bal­sa­vimo internetu galimybes sakė, kad sistemos įdiegimas atsieitų apie 7 mln. litų. „rinkimų kaina vieno bal­sa­vimo rato – apie 17 milijonų, todėl įdiegimas atsipirktų per trejus-ke­tu­rius rinkimus“, – sakė Z. Vaigauskas.

Save elektroninio rinkimų įdie­gimo entuziastu pavadinęs Z. Vai­gauskas tuo pačiu priminė, kad bal­sa­vimas internetu jau nekart buvo at­mes­tas Seime, ir sakė, kad šiuo at­veju svarbu ne tik technologijų įdie­gimas, bet ir visuomenės informavi­mas, švietimas. VRK vadovas pabrė­žė, jog iki šiol abejojama, ar toks bal­sa­vimas būtų patikimas, kai tuo tar­pu kitokiomis elektroninėmis pas­laugomis, kad ir elektronine banki­ninkyste, daugelis naudoja­si ir siste­mas vertina kaip patikimas. Dar Z. Vaigauskas pastebėjo, kad elektroni-

nio balsavimo įdiegimas, kaip rodo kitų šalių patirtis, ypatingai nepadi­dina rinkėjų aktyvumo.

Seimas vėl yra ėmėsis projektų, kuriais siūloma įteisinti balsavimą internetu. Jiems pritarta po pateiki­mo, į parlamento salę jie grįš po svarstymų parlamentiniuose komite­tuose. Taip pat Seimas po pateikimo pritarė įstatymų pataisoms, kurios bal­suoti internetu leistų tik užsienyje gyvenantiems lietuviams. Tačiau Seimo Teisės ir teisėtvarkos komite­tas iš­velgė galimą prieštarą Konsti­tu­cijai, nes Lietuvoje ir užsienyje gy­venantiems piliečiams būtų sudaro­mos skirtingos sąlygos dalyvauti rin­kimuose.

Visuomenės nuomonės apklau­sos rodo, kad apie 75 proc. apklaustų šalies gyventojų sutinka, jog Lietu­voje būtų sudaryta galimybė rin­ki­muose balsuoti internetu. Balsavimo internetu, bent jau už Lietuvos ribų, pageidauja užsienio lietuviai.

V. Alekna patarinės sporto klausimais

Vilnius (ELTA) – Vidaus reikalų ministerijos (VRM) patarėjo sporto klausimais pareigas pradeda eiti žy­mus Lietuvos lengvaatletis, dukart olimpinis ir pasaulio čempionas Vir­gilijus Alekna.

Pagrindinė VRM patarėjo sporto klausimais užduotis – padėti formuo­ti valstybės politiką kūno kultūros ir sporto srityje, dalyvauti rengiant kū­no kultūros ir sporto srities įstatymų ir kitų teisės aktų projektus, nagri­nėti ir vertinti tendencijas šalies kū­no kultūros bei sporto srityje.

„Pasiūlymo imtis šios veiklos su­laukia labai simboliniu savo gyve­nimo periodu – baigdamas aktyvią

sportinę karjerą. Ne kartą esu minė­jęs, jog kitų metų Londono olimpinės žaidynės man bus paskutinės“, – sa­kė V. Alekna. – Be abejo, darbą teks derinti su sportu, tačiau iššūkių ne­bijau.”

Nuo 1994 m. iki šiol dirbęs Vado­vybės apsaugos departamente prie VRM, disko metikas V. Alekna Kūno kultūros akademijoje yra įgijęs spor­to magistro laipsnį. V. Alekna yra 2000 m. ir 2004 m. vasaros olimpinių žaidynių aukso laimėtojas, dukart pasaulio čempionas, daugkartinis pasaulio ir Europos čempionatų pri­zininkas.

Įteikta nota dėl paminklo išniekinimo

Vilnius (BNS) – Lietuvos užsie­nio reikalų ministerija įteikė notą Lenkijai dėl paminklo lakūnams Ste­ponui Dariui ir Stasiui Girėnui iš­niekinimo. Nuo Lietuvos lakūnams skirto paminklo nuluptas S. Dariaus ir S. Girėno lėktuvo „Lituanica” mo-

delis. Dėl įvykio pradėtas ikiteismi­nis tyrimas. Lenkijos Myslibužo miestelyje, esančiame netoli lietuvių lakūnų S. Dariaus ir S. Girėno žūties vietos, paminklas atidengtas 2008 m. liepą, minint 75-ąsias tragiškos lakū­nų žūties metines.

Vilnius – Spalio 28 d. Vilniaus Kongresų rūmuose įvyko Bob Mintzer ir Kauno Bigbendo koncertas. B. Mintzer laikomas vienu įtakingiausių tenoro saksofonistu ir rikiuojamas vienoje eilėje su garsiausiais 70-ųjų kartos New York džiaz mo­kyklos mokiniais. JAV ambasados Lietuvoje nuotr.

Tiriama, ar Turkija tikrai panaudojo cheminį ginklą

Ankara (BNS) – Turkijos žmo­gaus teises ginanti grupė tiria kurdų aktyvistų skundus, kad Ankara praė­jusį mėnesį puldama kovotojus šalies rytuose panaudojo cheminį ginklą.

Aktyvistai platina 24 mirusių Kurdistano darbininkų partijos par­ti­zanų grupuotės nuotraukas. Kovo­tojai žuvo per oro puolimus, kurie prasidėjo spalio 19 d.

Turkijos ministras pirmininkas Tayyip Erdogan kaltinimus atmetė ir pavadino tai šmeižtu. Tuo tarpu ak­tyvistai tvirtina, kad vienintelis ant mirusiųjų kūnų esančių nudegimų paaiškinimas, kad buvo panaudota kažkokia cheminė medžiaga. Į jų kal-

tinimus dėmesį atkreipė teisėtos kur­dų partijos parlamento nariai, o Tur­kijos žmogaus teisių asociacija (IHD) pradėjo tyrimą.

„Viena iš mūsų atstovybių toje šalies dalyje pradėjo tyrimą, ar buvo panaudotas cheminis ginklas“, – IHD būstinėje Ankaroje sakė asociacijos atstovas. Anot jo, buvo paimti chemi­niai mėginiai iš ten augančių augalų ir 13 žuvusiųjų drabužių.

Kurdistano darbininkų partija jau seniai kovoja už kurdų tautos pri­pažinimą. Kurdai neturi savo valsty­bės. Jie gyvena didelėse Sirijos, Irano ir Irako teritorijose.

Rusijoje bus padidintos kariškių algos

Maskva (BNS) – Rusijos prezi­dentas Dmitrij Medvedev pasirašė įs­ta­ty­mą, kuriuo nuo 2012 m. sausio 1 d. kariškių algos bus padidintos 2,5–3 kartus, o karinės pensijos – 1,5–1,7

karto. D. Medvedev tai pareiškė per pa­sitarimą, kuriame dalyvavo ir Rusi­jos gynybos ministras Anatolij Ser­diukov.

Prancūzijos valdžiai įšaldomi atlyginimai

Paryžius (BNS) – Prancūzijos premjeras Francois Fillon pranešė, kad dėl taupymo įšaldomi prezidento Nicolas Sarkozy ir vyriausybės narių atlyginimai, ir paragino verslo vado­vus pasekti jų pavyzdžiu. Tokiomis taupymo priemonėmis siekiama iki 2016 m. išsivaduoti iš Prancūzijos

biudžeto deficito. N. Sarkozy, laimėjęs 2007 metų rinkimus, iš karto pasididino savo at­lyginimą 170 procentų – nuo 7,000 eu­rų iki maždaug 19,000 eurų per mė­nesį. Šis jo veiksmas sulaukė griež­tos kritikos.

Pro Žemę praskries asteroidas

Washington, DC (BNS) – Lap­kričio 8 d. pro Žemę praskries 400 metrų skersmens asteroidas, bet su­sidūrimo pavojus negresia. Tai pra­nešė JAV nacionalinė aeronautikos ir kosmoso agentūra (NASA).

„Asteroido 2005 YU55 trajektorija labai gerai žinoma dėl ankstesnių stebėjimų. Nėra jokio pavojaus, kad

šis objektas susidurs su Žeme ar Mė­nuliu“, – pareiškė NASA atstovas.

Apskaiciuota, kad asteroidas praskries pro Žemę mažesniu atstu­mu nei nuotolis iki Mėnulio 50,000 ki­lo­metrų per valandą greičiu. Pastarą­jį kartą toks didelis kosminis objek­tas buvo atsidūręs netoli mūsų plane­tos 1976 metais.

Tailande potvynio aukų skaičius viršijo 500

Tokijas (BNS) – Didžiulio potvy­nio Tailande aukų skaičius pasiekė 506. Tailando sostinėje Bankoke pa­dėtis toliau blogėja. Mieste trūksta maisto produktų ir geriamojo van­dens. Iš siaurės plūstantis vanduo, apsėmęs jau penktadalį Bankoko te­ritorijos, užlieja vis daugiau rajonų, artėdamas prie miesto centro. Už­kirsti kelią potvynio plitimui mėgi-

nama stiprinant apsaugines užtvaras ir pumpuojant vandenį į jūrą.

Nuo liepos Tailande dėl potvynių nukentėjo daugiau kaip 3 milijonai žmonių. Beveik 150,000 liko be pasto­gės. Sustabdytas transporto ir pra­monės darbas. Įvairiais vertinimais, stichijos padarytos žalos mastas siekia 10–16 milijardų dolerių.

Oklahoma valstijoje įvyko žemės drebėjimas

Washington, DC (BNS) – Lap­kričio 6 d. centrinės JAV dalies pie­tuose, Oklahoma valstijoje, įvyko 5,2 balo žemės drebėjimas. Jo epicentras buvo už 71 kilometro nuo valstijos

sostinės – Oklahoma City. Tai prane­šė JAV geologijos tarnyba. Požemi­nių smūgių židiny buvo 5 kilometrų gylyje. Apie nukentėjusiuosius ir su­griovimus nepranešama.

ŠVENTADIENIS

32 Eilinis sekmadienis

Ieškokime išminties

RYTIS GURKŠNYS, SJ

sesnių jo malonių ateityje.

Spinduliuojanti ir neblėstanti yra išmintis, lengvai pastebima tų, kurie ją myli, ir surandama tų, kurie jos ieško /Išm 6, 12–16/

Pamastykime apie Dievo išmintį mūsų gyvenime. Dievo išmintis rodo, kad jis visada turi geriausią išeitį kiekvienu mūsų sunkiu atveju. Daugelis nerimauja dėl savo ateities. Jie bijo, kad kas nors bloga gali atsitikti. Jie mąsto: „Kas bus, jei mane atleis iš darbo? Kaip gyvensiu, jei mano sutuoktinis nepasveiks? Kaip surasiu laiko ir jėgų savo tėvų slaugai, jei nespėju pasirūpinti savo šeima?“ Atsakymas labai paprastas – Dievas jau turi parengęs savo malonę, kurios mums reikės kiekvienu sunkiu atveju. Mums nebereikia nerimauti ir bijoti. Mes turime dėkoti, šlovinti ir priimti tai, ką jis mums dovanoja. Dievas teikia išmintį ir galią mums įvykdyti tą užduotį, kuri mums atrodo neįmanoma. Šventasis Raštas sako, kad išmintis ne tik lengvai surandama, bet ir ji pati ateina pas žmogų, kuris jos ieško. (...)

Gal šiandien jūsų šeimos santykiai įtempti. Gal auginate sunkiai auklėjamą vaiką. Gal jus vargina sunki liga. Gal netekote mylimo žmogaus. Gal jūsų verslui sunkus laikas. Gal paliko mylimas žmogus. Gal jus apkalba kiti. Lengviausias kelias yra susitaikyti su tokia padėtimi, jaustis pralaimėtoju, pykti ant savęs ir kitų. Tačiau net ir pati sunkiausia padėtis nėra staigmena Dievui. Jis jau seniai yra parengęs visa tai, ko mums dabar reikia. Jis nenori, kad pasiliktume nusivilyme, liūdesyje, pralaimėjime, nerime, depresijoje, trūkumuose, apgailestavime. Jau dabar į mūsų gyvenimą plūsta Dievo išmintis ir galia, kurios mums reikia šiandien. Tai jo galia, kuri tartum erelio sparnai kelia mus aukšty. Mes ne tik išgyvensime šį sunkų laikotarpį, bet ir pakilsime aukščiau, negu buvome anksčiau. Jei pasiliksime ištikimi Dievui, vieną dieną žvelgsime atgal ir stebėsime, ką jis padarė mūsų gyvenime.

Kai žvelgiu į savo gyvenimo praeitį, matau, kad Dievas mane apdovanojo dar gausesnėmis malonėmis, negu tikėjausi ar prašiau. Prieš dvidešimt metų svajoju bent aplankyti kelias užsienio šalis. Mano svajonė išsipildė labai gausiai: aplankiau beveik visas Europos valstybes, net 11 metų teko gyventi keturiose skirtingose pasaulio šalyse. Niekada negalėjau įsivaizduoti, ką Dievas man buvo parengęs. Tai buvo jo nuostabūs dalykai, kuriuos jis man padovanojo. Visa tai man leidžia tikėtis dar gau-

Perku žemės ūkio paskirties žemę
Lietuvoje, tinkamą ūkininkauti. Pilnai atsiskaitau per banką prieš sudarant sandorį. Tel. **+370 616 93194**, el. paštas: **kadugiai@gmail.com**

Paprastai esu ramus, tylus, uždaras žmogus. Nemėgstu ilgų posėdžių, susirinkimų, derybų, nemėgstu reklamuoti savo sugebėjimų, rengti didelių renginių, administruoti įvairių projektų. Tačiau Dievas siuntė man daug žmonių, kurie padėjo ir padeda man rengti naujus projektus, stovyklas, renginius, mokymus ir seminarus. Širdyje jaučiu, kad vieną dieną sakysiu pamokslus ten, kur sekmadienio švęsti susirinks 5,000 žmonių bendruomenė. Tikiu, kad su Dievo pagalba išsipildys ir dar didesnės svajonės, kurios dabar atrodo neįmanomos. Tikiu, kad Dievas duoda viską, ko reikia tam, kad įvyktų jo skirtą misiją mūsų gyvenime. Jis duoda stiprybę, kai jaučiamės bejėgiai. Jis duoda išminties, kai reikia daryti svarbius sprendimus.

Net jei ir ekonominė padėtis dar labiau pablogėtų, Dievo galia mūsų gyvenime dar labiau pasireikš. Jei mylimas žmogus numirtų, tuomet Dievo ramybė ir paguoda mus dar labiau palies. Jei mums reikės kovoti teisme dar penkerius metus, Dievo stiprybė ir galia mus palaikys per tuos metus. Jei pasiliegame tikėjime, jei esame jam ištikimi, Jis sako: „Priimk mano malones, mano galimybes, mano galią, mano išmintį.“ Tikėkime, kad Dievo galia padeda mums nugalėti sunkumus, žengti toliau, siekti didelių laimėjimų ir atlikti tai, kas mums atrodo neįmanoma. Jis siunčia mums naujų sumanymų, naujų draugų, naujų klientų, naujų jėgų. Jis atveria mums naujas duris tam, kad gyventume tą gyvenimą, kuriam esame sukurti.

Nešvaistykime laiko nerimui, nusivylimui ir liūdesiui. Tikėkime Dievo išmintimi. Šventasis Raštas sako: „Gana tau mano malonės, nes mano galybė geriausiai pasireiškia silpnume“ /2 Kor 12, 9/. Tai reiškia, kad visada turime daugiau Dievo malonės, negu mums reikia nugalėti sunkumus. Maldoje kartokime: „Tėve, dėkoju tau, kad tavo malonė yra daug didesnė už mano šios dienos problemas. Jei mane kas nors įžeis, turėsiu pakankamai tavo stiprybės jiems atleisti. Jei šeimoje kils įtampa, jei su vaikais bus sunku, žinau, kad tu mane stiprinsi šiandien. Žinau, kad su tavo pagalba šiandien gyvensiu kaip nugalėtojas.“ Labai svarbu pradėti dieną su teisingu nusiteikimu. Pradėkime dieną malda: „Tėve, priimu tavo malonę. Priimu tavo stiprybę. Priimu tavo išmintį... Tikiu, kad manęs laukia tavo išmintingi sprendimai mano sunkioje situacijoje šiandien.“ Po tokios maldos ne tik jaučiamės geriau, bet ir leidžiame Dievui dar labiau pripildyti ir tvarkyti mūsų dieną.

Sutrupinta.

Bernardinai.lt

Rytis Gürkšnys, SJ – Šv. Kazimiero bažnyčios rektorius, vadovų mokytojas.

Gyvenimo kūryje

INDRĖ TIJŪNĖLIENĖ

Nr. 8

Dėkodamos dr. Žemaitytė ir seselė Pajarskaitė padovanojo knygų parvežti sesėms giedrininkėms.

Išpūdingas Mišias laikė keli kunigai, įskaitant iš Čikagos į Kauną sugrįžusį kun. Zarembą. Po Mišių netikėtai trumpam susitikau su buvusiu Pal. J. Matulaičio misijos (Lemont, IL) kapelionu kun. A. Palioku.

Įėję į bažnyčią pamatėme, kad priekyje dešinėje pusėje, prieš pirmutinį suolą patiestos antklodės, ant kurių pamėtyta pliušinių žaisliukų. Kadangi artėja Kalėdos, pagalvojau, kad gal tai simbolinis Kūdikėlio Jėzaus priėmimas. Klydau! Kai pradėjo rinktis, žmonės su mažais vaikučiais užėmė vietas priekyje, ir Mišių metu mažyliai žaidė ant tų antklodžių. Išpūdingai giedojo vaikų choras, grojo vaikų orkestrėlis. Kunigui dalijant šv. Komuniją, mažas berniukas atsistojo šalia jo ir, pakėlęs galvytę visą laiką į jį žiūrėjo. Baigęs dalyti, kunigas paglostė galvytę, ir berniukas laimingas vėl grįžo žaisti ant antklodės.

Po Mišių trumpam susitikau su „Saulutės“ atstove Vitalija Miklyčienė, aptarėme per ją paremiamas šeimas. Iš jos gavę pinigėlių visuomet atsicornia „Saulutei“ padėką, o V. Miklyčienė veda kruopščius sąrašus, kiek kam ir kodėl davė. Kruopščias ataskaitas duoda ir dr. Sigita Lipovienė gyvenanti Alytuje, bei Aniceta Žiauberienė iš Šilalės ir Gražina Landsbergienė už per ją paremiamus studentus.

Mažai laiko buvo bendrauti su giminėmis ir draugais. Trumpam buvome užsukę pas Rūtą Kviklytę ir Edmundą Kulikauskus, Kazį Almeną sutikome atsitiktinai gatvėje. Grįžę iš Kauno, Gedimino prospekte, prie Centrinio knygyno įsikūrusioje „Double Coffee“ kavinėje, buvo labai malonu praleisti šiek tiek laiko su Neringa Nekrašiūte – buvusia „mažąja žvaigždute“, pasižymėjusia ne tik dainavimu, bet ypatinga šypsenėle. Ji buvo Laimos Lapkauskaitės mokinė Marijampolės „O lia lia“ chorelyje, vedė vaikams televizijos laidą. Su savo vadove Laima Neringa Nekrašiūtė du kartus Čikagoje labdarin- gai koncertavo „Saulutei“, Nerin- ga net savo devintą gimtadienį at- šventė mūsų namuose. Dabar, baigu- si Lietuvos muzikos ir teatro aka-

demiją, pasipuošusi magistro laipsniu, Neringa Kauno dramos teatre vaidina Jurašo režisuotame spektaklyje „Antigonė“.

Donatas susitiko su Vilniaus Ge- dimino technikos universiteto profe- sore dr. Edita Baltrėnaite ir aptarė kursą, kurį jie kartu per „Skype“ ir internetą dėstė studentams Lietuvoje ir Illinois Institute of Technology University Čikagoje. Studentai dirbo ties bendru projektu sprendžiant automobilių „Carbon footprint“. (IIT kurso IPRO metu studentai atlieka tyrimus kokiai nors įmonei.) Lietu- viai studentai labai gerai dirbo, o kai čikagiečiai projektą pristatė komisi- jai įvertinti, laimėjo pirmą premiją. Buvo apdovanoti ir čikagiečiai, ir lietuviai.

Kelionė yra ir knygų skaitymo laikas. Baigiau skaityti Edvino Kalė- dos 500 psl. knygą „Nemylimi“. Mes pripratę skaityti apie politinius ka- linius, o šis romanas yra apie krimi- nalinį kalinį. Įdomu, kaip autorius sugeba skaitytojo simpatiją sužadinti, kad užjaustų tikrai nusikaltusį žmogų. Jaunavedys, prikalbėtas my- limos žmonelės, pavagia seifą, už tai nuteistas, įkalintas. Sužinoame apie žiaurų gyvenimą kalėjime. Jis ken- čia, laukia susitikimo su naujagime dukrele, tikisi, kad žmona jam ištiki- ma... Gal būtų užtekę 300 puslapių.

Nerijos Putinitės knygą „Nenu- trūkusi styga“ tikrai verta visiems perskaityti. Tai analogas Czeslow Milosz knygai „Pavergtas protas“ („Captive Mind“) – išsami sovietinio gyvenimo žmonių mąstysenos anali- zė, prisitaikymas ir pasiteisinimas, pasipriešinimo būdai. Putinitė ra- šo: „Bendriausias sovietinio pasaulio ir gyvenimo bruožas buvo jo ‘nenor- malumas’. Ši nenormalumą galima suprasti ir tiesiogine, ir perkeltine prasme. Pirmiausia sovietinė valsty- bė buvo nenormali, nes siekiais per- žengė visas normalumo ribas. Tai bu- vo stebuklą ir rojaus kraštas, kuria- me gyveno žmonės, įvykdę iki tol ne- regėtus dalykus. Kita vertus, sovieti- nis pasaulis buvo nenormalus, nes vadovavosi apverstų vertybių ir per- keistos prigimties kelrodžiais, laužė žmonių įpročius, jų visuomeninius ryšius, siekė perkeisti jų tapatybę.“

Bus daugiau.

Rūta ir Edmundas Kulikauskai.

Barselonos centras.

I Barseloną turistai plūsta visais metų laikais

ALGIS VAŠKEVIČIUS

Ispanijos miestas Barcelona – vienas labiausiai turistų lankomų turizmo, ekonomikos, kultūros ir sporto centrų Europoje. Antrasis po Madrido pagal dydį Ispanijos miestas, Katalonijos sostinė daugybės lankytojų sulaukia įvairiu metų laiku, bet ypač rudenį, kai dar pakankamai šilta ir Viduržemio jūros vanduo po karštos vasaros būna labai išilęs, o didžioji turistų apgultis šiek tiek atslūgsta, Barcelona yra itin patraukli.

Pačioje Barselonoje gyvena apie 1,6 mln. gyventojų ir ji užima apie 38 kv. mylių plotą, o bendras gyventojų skaičius su priemiesčiais siekia apie 4,5 mln. III amžiuje pr. Kr. romėnų įkurtas miestas yra ketvirtas pagal lankomumą Europoje ir šešioliktas – pasaulyje. Kasmet čia apsilanko keli milijonai turistų, į oro uostą per metus atvyksta apie 30 mln. keleivių.

Turistus Barselona traukia įdomia architektūra, daugybe kultūros ir meno renginių, muziejų, daugelį vilioja Viduržemio jūros paplūdimiai, kurių mieste yra net septyni, iš viso siekiantys 2,8 mylias. Anksčiau čia buvo daug pramoninių statinių, bet, ruošiantis 1992 metais vykusioms olimpinėms žaidynėms Barselonoje, paplūdimiai buvo sutvarkyti ir pritaikyti žmonių poilsiui, išvalytas jūros vanduo. Tada miestas itin išgražėjo, buvo pastatytas ir didžiulis olimpinis stadionas, kurį ir dabar kiekvienas norintis gali nemokamai aplankyti.

Daugeliui Barcelona yra žinoma ir dėl čia esančių unikalių Ispanijos architekto Antonio Gaudi (1852–1926) statinių, ir visų pirma dėl išpūdingos „La Sagrada Familia“ („Šventosios Šeimynos“) šventovės. Nepamirštamą išpūdį paliekanti bažnyčia – labiausiai lankomas Barselonos objektas, kasmet sulaukiantis daugiau kaip 2 mln. turistų. Prie šventovės nuolat driekiasi eilės, nes žmonės nori pamatyti, įvertinti, suprasti šio statinio unikalumą. 1882 metais pradėta statyti šventovė tebestatoma, dabar atlikta apie 60 proc. visų darbų, ir labai tikimasi, kad statybas pavyks užbaigti iki 2026 metų, kai bus minimos jos architekto 100-osios mirties metinės.

Šventajai Šeimynai pagerbti skirta bažnyčia turi du fasadus – Kristaus gimimo fasadą, kuris baigtas statyti dar Gaudi gyvam esant, ir Kančios fasadą, kuris buvo baigtas praėjusio amžiaus devintajame dešimtmetyje. Kiekvienas šios šventovės elementas išreiškia kokį nors

Biblijos motyvą ar krikščioniškojo tikėjimo aspektą. Jau pastatyti aštuoni iš numatytų špilių. Gaudi numatė, kad toks skaičius bokšto smaigalių reikš 12 apaštalų, keturis evangelistus, Mergelę Mariją ir Jėzų Kristų. Smaigalių aukštis siekia 170 metrų, o pati šventovė – 90 metrų aukščio. Čia vienu metu telpa apie 9,000 žmonių.

Modernizmo stiliaus šventovė tokia nepanaši į jokią kitą, kad turistams tiesiog atima žadą daugybė įvairiausių įdomių detalių. Pasitaiko ir nesusipratimų – pernai balandį ir bažnyčios zakristiją patekęs padegėjas sukėlė nedidelį gaisrą, kuris žalos bažnyčiai nepadarė, bet zakristija sugedė per 45 minutes trukusį gaisrą. Dabar turistų kontrolė yra sustiprinta.

Čia pat už stiklo galima pamatyti ir dirbtuves, kur tęsiami įvairių bažnyčios detalių kūrimo darbai, virš šventovės sukiojasi didžiuliai kranai. Bažnyčios statyba kainuoja apie 20 mln. eurų (apie 28,7 mln. dolerių) per metus, didžioji dalis lėšų gaunama iš aukotojų, rėmėjų, taip pat už bilietus, kurių vieno kaina – apie 21 dol.

Didžiules šventovės erdves, originalų šventorių, įvairias detales neįmanoma aprašyti – būtina tai pamatyti savo akimis. Šventovės rūsyje yra ir paties architekto, kuris mirė patekęs po tramvajaus ratais, kapas. Įsimintini šventovei buvo praėjusieji metai – lapkritį čia apsilankęs popiežius Benediktas XVI paskelbė šią šventovę bazilika.

Barselonoje gausu ir kitų įdomių statinių, kuriuos suprojektavo genialus Gaudi. Vienas tokių – miesto centre esantis šešių aukštų daugiabutis „La Pedrera“. Jis yra įdomios formos, o plytos išdėstytos taip, kad primena bangas. Statinys taip pat

Gaudi projektuotas namas.

A. Vaškevičiaus nuotr.

AKIŲ LIGOS

**DR. ŽIBUTĖ ZAPARACKAS
DR. PAUL KNEPPER**
Akių ligos – chirurgija
150 E. Huron, Suite 1000
Chicago, IL 60611
Valandos susitarus
Tel. 312-337-1285

ARAS ŽLIOBA, M.D.
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

DANTŲ GYDYTOJAI

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
DANTŲ GYDYTOJAS
Lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą
Susitarimui kalbėti angliškai arba lietuviškai
**4647 W 103 St, Oak Lawn, IL
55 E Washington, Ste 2401,
Chicago, IL**
Tel. 708-422-8260

Dr. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA
9525 S. 79 th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. 708-598-8101
Valandos susitarus

VIDAUS LIGOS

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.
VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS
Kalbame lietuviškai
**6918 W. Archer Ave. St. 5 ir 6
Chicago, IL 60638**
Tel. 773-229-9965
Valandos susitarus

ŠIRDIES IR KRAUJAGYSLIŲ LIGOS

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

SKAUSMO GYDYMAS

DR. RENATA VARIAKOJYTĖ
SKAUSMO GYDYMO SPECIALISTĖ
7600 W. College Drive
Palos Heights, IL 60463
Tel. 708-361-5550
Nugaros, kaklo, galvos, sąnarių bei kitų
skausmų gydymas

**SKELBIMŲ SKYRIAUS
TEL. 773-585-9500**

gausiai lankomas turistų, per metus jų čia būna apie 1,1 mln. Mieste yra ir daugiau Gaudi suprojektuotų statinių, gausiai lankomas Guell parkas, kur yra nemažai jo skulptūrų, taip pat namas, kuriame architektas gyveno.

Labai daug turistų nuolat sulaukia ir didžiausias Europoje „Nou Camp“ stadionas, kuriame telpa beveik 98,000 žiūrovų. Šiame stadione žaidžia vietos gyventojų ir sporto sirgalių visame pasaulyje labai mėgiama „FC Barcelona“ futbolo komanda. Šių metų sezonas komandai buvo itin sėkmingas – laimėtos visos įmanomos Europos futbolo taurės, kelis kartus įveiktas amžinas priešininkas Madrido „Real“ klubas. Šalia stadione įrengtas muziejus, kuriame – visa šlovinga komandos istorija. Nors bilietas išties nepigus – 32 dol., čia taip pat didžiulės lankytojų eilės – per metus muziejų ir stadioną aplanko maždaug milijonas turistų.

Apžiūrėjus didžiulį stadioną, galima pamatyti ir spaudos ložes, komandos persirengimo kambarius, nedidelę koplyčią, kur futbolininkai meldžiasi, taip pat kitas patalpas. Muziejuje moderniomis technologijomis atkuriamos išpūdingiausios rungtynių akimirkos, pristatomi visų laikų geriausi žaidėjai. Lankytojai čia – paties įvairiausio amžiaus, nemažai ir moterų. Apžiūrėję stadioną

ir muziejų, daugelis skuba į parduotuvę, kur marškinėliai su mėgstamo futbolininko pavarde kainuoja apie 120 dol.

Barselonoje taip pat gyveno ir kūrė kitas garsus ispanų menininkas Pablo Picasso (1881–1973), palikęs didžiulį kūrybinį palikimą. Net penkiuose pastatuose 1963 metais įkurtas dailininko, vaikystės ir jaunystės metus praleidusio Katalonijos sostinėje, muziejus. Čia daug kubizmo pradininku laikomo menininko jaunystės darbų, jauki muziejaus aplinka, ir lankytojų taip pat sulaukiama apie 800,000 per metus. Jų netrūksta ir kito garsaus ispanų menininko, skulptoriaus, keramiko ir tapytojo Joan Miro (1893–1983) moderniaame muziejuje.

Apžiūrėję įvairius muziejus, pasidžiaugę švariais ir puikiai sutvarkytais paplūdimiais vakarais turistai užpildo šimtus kavinių ir restoranų, vaikščioja po puikiai apšviestą naktinį miestą ar laukia, kol bus įjungtas didžiulis išpūdingas Montjuic fontanas. Tai dar viena Barselonos įžymybė – šviesos, muzikos ir vandens simfonija, paliekanti nepamirštamą išpūdį. 1929 metais Pasaulio mugei pastatytas fontanas prieš olimpinės žaidynės 1992 metais buvo atnaujintas, dabar per sekundę yra perpumpuojama 2,600 litrų vandens. Didžiulės čiurkšlės šauna aukštai į orą, skambant klasikinei muzikai, keičiasi spalvos, išjungia daugybę mažesnių fontanų – visa tai sukuria nepamirštamą reginį, kuriuo vakarais džiaugiasi tūkstančiai netoli nacionalinių rūmų susirinkusių turistų. Kai nutyla paskutinis muzikos akordas, pasigirsta plojimai.

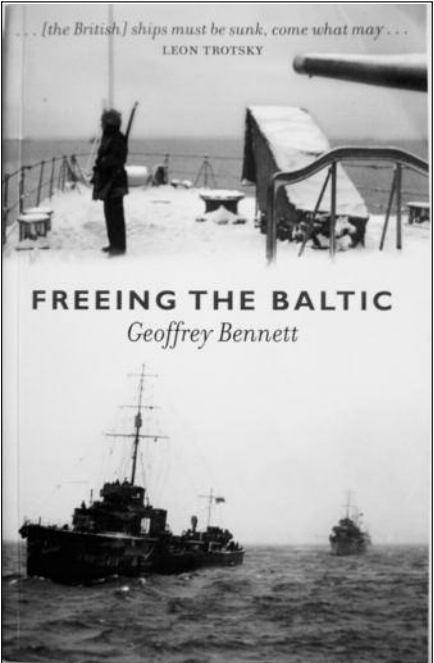
Aprašyti visas Barselonos įdomybes, dėmesio vertus objektus, čia vykstančius renginius neįmanoma, reikia pačiam apsilankyti šiame nuostabiame mieste. Dabar iš Lietuvos tai labai paprasta – kelis kartus per savaitę į Barseloną skraidina vengrų pigių oro linijų „Wizzair“ lėktuvai – skrydis trunka apie 3 valandas, o bilietą į abi puses galima gauti ir už 110 dol. Tokia galimybė naudojasi daugelis, nes lėktuvuose laisvų vietų beveik nebūna.

LAISVINANT BALTIJOS VALSTYBES

GEDIMINAS INDREIKA

Politinė scena
po Pasaulinio karo

Tirdami naujai besikuriančių Baltijos valstybių istoriją 1918–1920 metais, istorikai ne- skiria pakankamai dėmesio į san- tarvininkų vaidmenį. Porevoliuci- nėje Rusijoje įsitvirtinus bolševi- kams, santarvės valstybės (*Entente*) pradėjo vykdyti komunizmo sulaiky- mo strategiją. Didžiajai Britanijai ši strategija pasireiškė Vokietijos įta- kos neutralizavimu ir įsikišimu į ru- sų dominavimą Baltijos jūroje. Ta- čiau Britanija rėmė Rusijos monar- chistų karių siekius atsiimti Pet- rogradą iš bolševikų. Jos karališkojo laivyno jėgos demonstravimas ir materialinė parama daug prisidėjo prie Estijos ir Latvijos kovos dėl ne- priklausomybės.

Geoffrey Bennett knygos „Freeing the Baltic“ viršelis.

Jei lemtinę 1919 m. žiemą Bri- tanija nebūtų pasiuntusi savo laivy- no eskadrilės į Baltijos jūrą ir jei ad- mirolas seras Walter Cowan nebūtų sumaniai jai vadovavęs, šiandien skaitytume apie kitokią Lietuvos is- toriją. Vargu ar būtų išsilaikiusi ne- priklausoma Latvija, o Lietuva tikri- ausiai būtų atsidūrusi Baltarusijos arba Lenkijos sąjungoje. Šiame straipsnyje pateiksiu Anglijos rašy- tojo pasakojimą apie šiuos įvykius – jų dalyvio admirolo Walter Cowan prisiminimus, aprašytus Geoffrey Bennett knygoje „Freeing the Baltic“ (knyga išleista 1964 m., neseniai pasirodė nauja laida).

Britanijos laivas-kreiseris „Caledon“.

1918 m. lapkričio 11 d. paliaubų XII straipsnis, padiktuotas santarvi- ninkų, reikalavo, kad karą pralaimė- jusi Vokietija atšauktų savo karines pajėgas iš buvusių Rusijos imperijos sričių. Tačiau paliaubos įpareigojo vokiečius dar pasilikti Latvijoje ir Lietuvoje, kad bolševikai nepaglemž- tų šių besikuriančių valstybių val- džios. Laisvės ištroškusios Baltijos valstybės dar niekada nebuvo taip arti pažengusios iki savo užsibrėžto tikslo – tautinių valstybių sukūrimo, o Lietuvos atveju – valstybės atkūri- mo. Lapkričio 18 d. Latvija paskelbė savo nepriklausomybę. Vokiečių vietinės kariuomenės Kuržemėje „Baltische Landeswehr“ vadovas ge- nerolas Rudiger von der Goltz draudė latviams organizuoti savo kariuo- menę. Vokiečiai dar tebekontroliavo geležinkelius. Von der Goltz laikė Latvijos laikinąją vyriausybę ne- draugiška ir veikiama santarvinin- kų. Vokiečiai vis dar tikėjosi įsteigti Baltijos kunigaikštiją, jų pačių val- domą.

Neleido vokiečiai ir lietuviams organizuoti savo vyriausybės, šioms paskelbus Lietuvos nepriklausomy- bės aktą. Pirmoji Lietuvos vyriausy- bė buvo sudaryta lapkričio 9 d. Vil- niuje, ministru pirmininku paskir- tas Augustinas Voldemaras. Vienas iš pirmųjų kabineto veiksmų buvo pa- skelbti lietuvių šaukimą į savanorių kariuomenę. Tuo metu Lietuvoje bu- vo 30,000 Vokietijos karių, o Klai- pėdos krašte – apie 4,000 prancūzų karių. Pagal Versalio sutartį Klaipė- dos kraštas buvo laikinai pavestas administruoti prancūzams.

Estijos gynimas

Leninas yra pareiškęs: „Rusija privalo turėti priėjimą prie Pabaltijo ir ten įtvirtinti proletarinės revoliu- cijos raudonąją vėliavą. Sovietų ka- riai būtinai turi užimti Lietuvą, Lat- viją ir Estiją. Baltija privalo tapti So- vietų Rusijos jūra.“ Vokiečių kariuo- menei besitraukiant iš Estijos 1918 m. lapkritį, ant jos kulnų lipo bolše- vikai. Estijos nepriklausomybė da- bar buvo pavojuje.

Estijos delegacija atvyko į Lon- doną vos savaitė po paliaubų pasira- šymo prašyti karių, laivų ir skubios pagalbos apginti savo valstybę. Bri- tanijos užsienio reikalų ministerija

pažadėjo tik ribotą pagalbą: laivais patruliuoti Estijos krantus ir gink- lais sustiprinti Estijos kariuomenę. Užsienio reikalų sekretorius Curzon atsisakė patikėti bet kokių karių. Dar nebuvo nubrėžtos aiškos gairės (*policy*) Estijos ir Latvijos atžvilgiu, tik vėliau Baltijos komisija Paryžiuje nutarė rekomenduoti, kad stipri san- tarvininkų karinė misija būtų išsiųs- ta į Baltiją. Bolševikų ir vokiečių lai- vai jau buvo išdėstę minas palei Es- tijos ir Latvijos krantus, todėl Brita- nija nenorėjo siųsti jokių galinges- nių laivų (*battleships*). Lapkričio 20 d. Britanijos ministras pirmininkas Lloyd George, pasitaręs su karo kabi- neto nariais, nusprendė nedelsiant per Kopenhagą pasiųsti į Estiją leng- vus kreiserius ir devynis naikintu- vus.

Lapkričio 22 d. Britanijos kreise- ris „Cardiff“ ir dar vienuolika laivų išplaukė į Baltiją, link Liepojos. Jū- reiviai buvo nusivylę tokia komandi- ruote, nes po ketverių metų karo bu- vo išsiilgę saviškių, o čia ir vėl juos siunčia į nežinią. Baltijos jūros pak- raščiai buvo užminuoti, todėl laivai stengėsi plaukti saugesniu keliu. Britų nurodymai Cowan įgulai buvo: „Jūsų komandiruotės pagrindinis tikslas – parodyti Britanijos vėliavą ir remti Britanijos interesus. Užtik- rinti, kad Estijos ir Latvijos valdžios būtų apsaugotos nuo grėsmių, pir- miausia – nuo bolševikų antpuolių. Vokiečių kariuomenė yra išipareigo- jusi pasitraukti iš šių buvusių Rusi- jos provincijų, todėl jums neleidžia- ma su vokiečiais turėti jokių karinių ryšių.“

Flotilei nakties metu besianti- nant prie Estijos, antrąją eilėje plau- kusį laivą „Cassandra“ sudrebino sprogimas – jis užplaukė ant vokiškų minų. Laivas pradėjo nesuvaldomai mėtytis, ir įgula nepajėgė sulaikyti per skyles plūstančio vandens. De- šimtys anglų jūrininkų buvo užmuš- ti, dar 450 jų reikėjo išgelbėti ir eva- kuoti į kitus laivus, nors laivų talpa buvo ribota. Du laivai su nukentėju- siaisiais grįžo į Kopenhagą, o liku- sieji, vadovaujami kapitono Edwyn Alexander Sinclair, tęsė kelionę ir pasiekė Revalį (Taliją).

Britų laivai buvo estų džiaugs- mingai sutikti, nes raudonarmiečiai jau buvo užėmę Narvą ir artinosi prie Revalio. Ministras Konstantin Pāts padėkojo atvykusiems britams kaip Estijos išganytojams. Sinclair patikino, jog britų karininkai apmo- kys estų savanorius, ir jų laivai pasi- liks patruliuoti Estijos vandenyse, kol užsals Suomijos įlanka. Tačiau estai turės elgtis pagal anglišką pa- tarlę „Heaven helps those who help themselves.“ O britų misija laikėsi principo: „Bet koks bolševikų kari- nis laivas, plaukiantis Baltijos val- stybių vandenyse, duoda prielaidą, jog jis ten yra piktai tikslais ir su juo turi būti atitinkamai pasielgta.“

1918 m. lapkričio 29 d. bolševikai įsiveržė į Narvą. Nelaukdamas leidi- mo, admiras Sinclair ten išsiuntė „Cardiff“, „Caradoc“ ir penkis nai- kintuvus. Gruodžio 13 dieną britai visą dieną šaudė į bolševikų sutvir- tinimus ir laivus, susprogdino tiltą, kuris jungė kelią į Petrogradą. Paly- ginti su britų flotile, bolševikų lai- vynas skaičiumi buvo gausesnis, bet jų karinė technika buvo silpnesnė. Rusų žinybos neturėjo tikslių duo-

menų apie britų flotilės apimtį, todėl rusai jos bijojo. Britai pagrobė ir atvilko rusų karinius laivus „Spar- tak“ ir „Avtroil“ į Revalį ir dar paė- mė 233 jų įgulos belaisvius. Laivai buvo perduoti Estijai ir pervadinti „Wambola“ ir „Lennuk“. Estijos lai- vyno admiras Johan Pitka gerai pa- žino šiuos vandenį ir paėmė iš britų belaisvius. Mainais už 18 britų be- laisvių, kuriuos laikė rusai, buvo su- siderėta rusų kapitoną F. Raskolnik- ov grąžinti bolševikams. Sausio pradžioje britų laivai atplukdino apie 500 suomių savanorių paremti Esti- jos kariuomenę.

Admirolas Walter Cowan. Imperial War Museum, London

1919 m. pavasarį generolas Hu- bert Gough buvo paskirtas britų Bal- tijos eskadrilės, kuri bazavosi Helsin- kyje, vadu. Jis pranešė Mannerheim, kad santarvininkai nepritaria jo pla- nams žygiui į Petrogradą, ir jei suo- miai tokiaime puolime dalyvaus, Bri- tanija jų nerems. 1919 m. gegužę ad- mirolo Cowan eskadrilė atvyko į Re- valį, ją sudarė kreiseris „Caledon“ ir povandeniniai laivai. Britai nutarė įsikurti į rytus nuo Narvos, Biorko sąsiauryje. Iš čia jie galėtų stebėti ru- sų judėjimą iš Kronštado ir greičiau reaguoti į jų antpuolius. Vis dėlto vieną baltąją naktį birželio 9 d. rusų laivai atplaukė nepastebėti ir iš 2,200 metrų atstumo apšaudė britų laivus. Cowan greit atkirto ir paleido torpe- das į laivus „Gavril“ ir „Azard“. Bol- ševikai buvo priversti atsitraukti. Du rusų laivai buvo paskandinti. To pasekmėje britų laivai užminavo Suomijos įlankos vandenį prie Re- valio. Santarvės žvalgybiniai lėktu- vai apskraidė Kronštadtą, fotogra- fuodami ir surinkdami svarbią infor- maciją apie priešo ketinimus.

Estai su suomių kariais puolė Narvą iš rytų, apsupo bolševikus ir nugalėjo jų VI diviziją. Narva buvo išlaisvinta. Per Estijos nepriklauso- mybės karą bolševikams nepavyko užkariauti Revalio, tai buvo didelis estų savanorių kariuomenės laimėjimas. Rusija pati pasiūlė taikos dery- bas Estijai 1919 m. rugpjūčio 31 d.

Bus daugiau.

Mūsų ilgos ilgos draugystės ir kaimynystės, kuri tęsėsi daugiau nei 80 metų, prieteliams **ONAI, PAULIUI** ir **KAZIMIERUI**, iškeliavusiems Amžinybėn – Amžiną Atilsį.

Taip keliomis eilutėmis neįmanoma išsakyti malonių, džiaugsmingų valandų, maloniai praleistų garbingos ir svetingos Norvilų šeimos tarpe.

Tegul būna lengva Amerikos žemelė. Jūs pas mus nebesugrįšite, o mes greit, greit susitiksime kaip toj dainoj – „Anapus saulės”.

Liūdesio valandoje nuoširdi užuojauta dukterims **GRAŽINAI** ir **LIUCIJAI**, sūnums **ALGIMANTUI**, **KĘSTUČIUI**, **VYTAUTUI** ir jų šeimoms.

Juozas ir Marytė Lekiai

IŠLYDINT A. A. POVILĄ GENČIŲ

EDMUNDAS PETRAUSKAS

Jau savo viduramžyje, ne pačioje jaunystėje „išplukdytas” per Antrojo pasaulinio karo audros vėtras ir potvynius iš savo namų, nuo savo artimųjų Lietuvoje, nuo giminės, Povilas Genčius su daugeliu kitų, patyrusių panašius baisius gyvenimo vingius ir istorijas, pokaryje laimingai pasiekė saugius, nors iki tol niekada nelankytus ir svetimus, Kanados krančius. Ne visiems taip pasisekė.

Atvykęs į Kanadą be dolerio, savo gabumais, sunkiu darbu užgyveno net du derlingus didelius ūkius arti London, Ontario, gražioje kitų lietuvių tabako ūkininkų Mount Brydges, Rodney, West Lorne kaimynystėje. Savo nuosavybe ir kaimynais džiaugėsi, ne tik ta nuosavybe rūpinosi, derliaus naikinančių vasaros audrų baiminosi, ūkiuose smarkiai dirbo. Pas Genčius vyko džiugios lietuviškos vasaros gegužinės, susibūrimai.

Su žmona a. a. Marija užaugino du sūnus ir dukrą: Paulių, Ritą, Romualdą (Romą/Ron), lietuviškai kalbančius, šokusius, grojusius akordeonais, dainavusius lietuviškai su tuometiniu London gausiu jaunimu dideliame „Baltijos” ansamblyje, apkeliausiam nemažai pasaulio. su ansambliui vadovavusiais D. ir M. Chainauskais ir E. Daniliūnu pabu-

vojo ne tik Kanadoje, bet ir Pietų Ameriką aplankė. Tai buvo London lietuvių istorijos viršūnė ir liko visam laikui! Sulaukė dailaus anūko Matthew, Romualdo sūnaus.

Povilas, gimęs 1915 m. kovo 15 d., buvo našus bendruomenės ir London lietuvių Šiluvos Marijos šventovės ir parapijos įkūrimo narys. Šalia visų ūkinių darbų, išipareigojimų, rūpestingų ir darbingų šeimos narių priežiūroje ūkius palikęs, suspėjo ne vieną kartą apsilankyti Lietuvoje ir Kuboje.

Palydėjęs žmoną a. a. Mariją pirmą savęs, sulaukęs puikaus ilgo amžiaus, turėjo tenkintis slaugos namų kasdienybe. Visagaliui pakvietus, išskubėjo Povilas anksti ryte, kaip ir į savo ūkio darbus, tik šį kartą ne ten, – 2011 m. spalio 26 d.

Išlydėtas šeimos ir draugų, „Pašvaistės” choristams su dr. Dalia Andrulionis Armstrong giesmėmis palydint, iš Delaware, Ontario, Sacred Heart šventovės, po šv. Mišių, atnaušautą prelatą J. Staškevičiaus.

Palaidotas gausių išlydėjusių akivaizdoje saulėtą spalio 31 d. labai jau turtingose lietuvių Kanados London Šv. Petro kapinėse. Džiaukis, pilsiauk, Povilai, amžinybėje, be audrų naujuose plačiuose, lyg savo ūkiuose Visagalio plotuose.

- Aldona Pintsch**, gyvenanti **West Milford, NJ**, pratęsė metinę „Draugo” prenumeratą ir paaukojo 75 dol. Nuoširdžiai Jums dėkojame, kad mus skaitote ir dosniai remiate.
- Zinaida Z. Kalvaitis**, gyvenanti **Hopkinton, NH**, kartu su metinės „Draugo” prenumeratos mokesčiu atsiuntė mums 50 dol. auką laikraščio išlaidoms sumažinti. Labai Jums ačiū.
- Donna Petkūnas**, gyvenanti **Union Pier, MI**, pratęsdama metinę „Draugo” prenumeratą atsiuntė mums 50 dol. auką. Tariame Jums nuoširdų ačiū.
- Dalia M. Tallat Kelpša Urbutienė**, gyvenanti **Palos Heights, IL**, pratęsė metinę „Draugo” prenumeratą ir paaukojo 50 dol. Nuoširdžiai Jums dėkojame.
- Ona Puzinauskas**, gyvenanti **River Forest, IL**, kartu su metinės „Draugo” prenumeratos mokesčiu atsiuntė mums 50 dol. Esame Jums labai dėkingi.
- Raymond J. Kartavičius**, gyvenantis **North Riverside, IL**, pratęsdamas metinę „Draugo” prenumeratą paaukojo 50 dol. laikraščio leidybos išlaidoms sumažinti. Nuoširdžiai Jums dėkojame.

A † A JONAS TAMULAITIS

gimė Kaune, 1935.XI.5. Gyveno Vilniuje. Mirė 2011.XI.3 Chicago. Artėjant sovietams pasitraukė su tėvais į Vokietiją. 1949 m. išvyko į Chicago. Buvo skautininkas filisteris, fotografas. Talkininkavo Jaunimo centre, Lituanistikos Tyrimų ir Studijų centre – Budrio Foto archyve. Nuliūdę liko žmona Jūratė Dailydaitė, vaikai Arūnas-Lina, Daiva-Lee, Vytautas-Anne, Algirdas-Carol, jų šeimos ir giminės, draugai Lietuvoje. Atsisveikinimo Mišios Jėzuitų koplyčioje, Chicago 2011.XI.12, 4 val. p. p. Viešpatie, atiduodame A. A. Joną į Tavo Tėviškas rankas. Būk jam gailėstingas ir priimk jį į savo globą. Vietoje gėlių prašome aukoti Geležinio Vilko korporacijai – (Rakas), (Liet. Partizanams) L.P.G. Fund, Lithuanian Research Studies Center, Jezuít Fathers – Baltic Project.

Tauriajam JONUI mirus, žmoną JŪRATĘ TAMULAITIENĘ ir vaikus užjaučia

Vida Krištolaitytė, Nijolė ir Algis

A t A ONAI NORVILIENEI

mirus, giliai užjaučiame dukteris **GRAŽINĄ** ir **LIUCIJĄ**, sūnus **ALGĮ**, **KĘSTUTĮ** ir **VYTAUTĄ**, jų šeimas ir visus artimuosius.

Stasys ir Milda Tamulioniai

*Pareinu gatvele vakarėjant –
Žiburiai languose – taip ramu...
Tik negeski, žvaigžde gimtinės,
Virš belaukiančių tėvo namų.*

A. Zilinskas

Prieš vienerius metus, lapkričio 15 d.

A † A KOSTAS RAŠYMAS

parėjo į Tėvo namus.

Tai buvo vienas iš skaudžiausių mūsų gyvenimo momentų. A. a. Kostas buvo mylimas vyras, brolis, tėvas, dėdė ir senelis. Mėgo dainuoti ir juoktis. Niekados neužmiršime jo šypsenos ir meilės. Jisai visada bus su mumis – mūsų širdyse ir maldose.

Šv. Mišios už a. a. Kostą Rašymą bus aukojamos Švč. Merge- lės Marijos Gimimo bažnyčioje, 6812 S. Washtenaw Ave. sekma- dienį, lapkričio 13 d., 10:30 v. r. Kviečiame gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šv. Mišiose ir prisiminti jį savo maldose.

Čikagos Lituanistinėje mokykloje įsteigtas Rašymų Rašymo Fondas – tikslas yra tobulinti mokinių lietuvių kalbos rašymo įgūdžius ir apdovanoti mokinius už ypatingai gerai parašytus rašinius. Pereitais metais iš šio fondo buvo išdalinta per \$500 premijų. Prašome ir kviečiame visuomenę paremti šį fondą.

Alesė Rašymienė, Antanas (Rita ir Domas), Algis (Jūratė, Vincas ir Lukas) Rašymai, Valė (Antanas) Mozūrienė Lietuvoje

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

■ **JAV LB Socialinių reikalų skyrius** Lemont maloniai kviečia lapkričio 9 d., trečiadienį, 1 val. p. p. atvykti į filmų popietę. Bus rodoma dokumentinio filmo „Salakas“ (II dalis) iš ciklo „Mūsų miesteliai“. Filmai rodomi PLC skaitykloje, šalia Bočių menės.

■ **Lapkričio 10 d., ketvirtadienį**, PLC (14911 127 St., Lemont, IL 60439) vyks Psichologinės ir dvasinės pagalbos draugijos rengiamas poros tarpusavio santykių grupės susitikimas. Pradžia 7 val. v. Susitikimai tęsis 6 savaites. Tel. informacijai ir registracijai: 630-257-5613.

■ **Metinis Draugo fondo narių suvažiavimas** vyks lapkričio 12 d. 10 val. r. Čiurlionio galerijoje, Jaunimo centre. DF taryba maloniai kviečia visus Draugo fondo narius dalyvauti suvažiavime.

■ **Dailininko Artūro Slapšio parodos** „Mano pasaulis“ atidarymas Čiurlionio galerijoje Jaunimo centre vyks lapkričio 18 d., penktadienį, 7:30 val. v. Atidaryme kalbės Lietuvos filatelistų draugijos „Lietuva“ pirmininkas.

■ **Eglės Juodvalkės knygos apie Lietuvos partizanus** „Sakalai naktį nemiega“ sutiktuvs vyks Čiurlionio galerijoje, Jaunimo centre lapkričio 20 d., sekmadienį, 1 val. p. p. Paskaitininkė – „Draugo“ vyr. redaktorė dr. Dalia Cidzikaitė, programos vedėjas Linas Umbrasas. Rengia Lietuvos rašytojų draugija.

■ **Vydūno fondas kviečia lietuvių visuomenę** ir skautiškosios šeimos narius lapkričio 20 d. 12:30 val. p. p. dalyvauti Purdue University profesorius emerito Romualdo Viskantos pagerbime, kuris vyks Pasaulio lietuvių centre (14911 127th St., Lemont, IL 60439). Programoje: trumpa akademinė dalis ir pietūs. Apie dalyvavimą prašoma pranešti Militai Lauraitienei tel. 708-489-2941.

■ **Lapkričio 20 d. visus maloniai kviečiame** dalyvauti LR kariuomenės dienos paminėjime, kuris prasidės 10:30 val. r. šv. Mišiomis Tėvų jėzuitų koplyčioje. Po Mišių prie paminklo Žuvusiems už Lietuvos laisvę bus uždegta amžinoji ugnis. 1 val. p. p. Vytauto Didžiojo šaulių rinktinės namuose (2417 W. 43rd. St., Chicago, IL 60634) prasidės akademinė

dalis, skirta 1941 m. Birželio sukilimo 70-mečiui pažymėti. Paskaitą „LR šauliai ir kariškiai 1941 m. Birželio sukilime“ skaitys dr. prof. Augustinas Idzelis. Meninę dalį atliks pučiamųjų orkestras „Gintaras“. Jūsų lauks pietūs bei baras.

■ **Lapkričio 26 d., šeštadienį**, Balzeko lietuvių kultūros muziejuje vyks moterų klubo „Alatėja“ 6-tojo gimtadienio šventinis vakaras. Pradžia 6 val. v. Vietas užsisakyti iki lapkričio 20 d. tel. 708-205-8742 (Audronė).

■ **Gruodžio 4 d., sekmadienį**, PLC Lietuvių Fondo salėje vyks dokumentinių televizijos laidų ciklo „Lagerių moterys“ pristatymas. Dalyvaus viešnia iš Vilniaus, „Ateities“ redaktorė Reda Sopranaitė. Popietę rengia Pal. Jurgio Matulaičio misija ir Čikagos ateitininkai sendraugiai. Pradžia 12:30 val. p. p. Tel. pasiteirauti 630-257-5613 (Misijos raštinė).

■ **Gruodžio 10 d., šeštadienį**, Balzeko lietuvių kultūros muziejuje vyks Metų žmogaus pokylis, kurio metu bus pagerbtas dr. Audrius Plioplys.

■ **Gruodžio 18 d., sekmadienį, 1 val. p. p.** Jaunimo centre vyks Ateitininkų Kūčios. Registruoja dr. Ona Daugirdienė tel. 630-325-3277 arba el. paštu odaugirdas@hotmail.com Prašoma atsakove ar laiške palikti savo telefono numerį ir jūsų registracija bus patvirtinta skambučiu.

IŠ ARTI IR TOLI...

■ **Lapkričio 16 d. 7:30 val. v. E. J.** Thomas Performing Arts Hall (198 Hill St., Akron, OH 44325) violončelininkas Joshua Roman atliks Debussy, Piazzolla, Visconti ir Brahms kūrinis. Akompanuos pianistas Andrius Žlabys.

■ **Lapkričio 19 d. 8 val. v. Lenkų namuose** (177 Broadway Clark, NJ 07066) koncertuos grupė iš Lietuvos „Lemon Joy“. Nors grupės pavadinimas ir nelietuviškas, bet jie atlieka tikrai geras lietuviškas dainas. Jų galite pasiklausyti tinklalapyje myliumuzika.lt. Bilietus užsisakyti galima tel. 732-713-5108 (Žilvinas) arba el. paštu zilvis_bublis@yahoo.com

■ **Gruodžio 4 d., sekmadienį, Šv. Petro** ir Povilo parapijos salėje (211 Ripley Pl., Elizabeth, NJ) vyks labdaros diena, skirta padėti Dr. V. Kudirkos lituanistinei mokyklai, kurios pastatas buvo apvogtas. Renginys prasidės 12 val. p. p. Išsamesnė informacija: dminkute@hotmail.com

Lapkričio 11 d., penktadienį, 7:30 val. v.
Lietuvių dailės muziejuje
(14911 127 St., Lemont, IL 60439)
vyks „Dainavos“ vyrų vieneto koncertas

Surinktos lėšos bus skirtos Lietuvių dailės muziejui ir PLC paremti. Bilietų kaina: suaugusiems – 15 dol., jaunimui iki 17 metų – 5 dol.

Daugiau informacijos apie renginį galima rasti tinklalapiuose www.dainava.us ir www.lcenter.org.

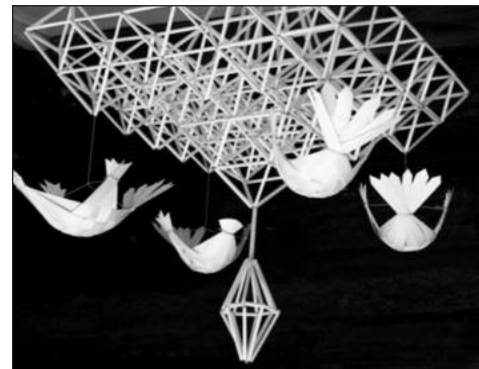

Čikagos lituanistinės mokyklos darželinukai pamokoje ne tik kalbėjo apie tai iš kur atsiranda duonelė, bet ir bandė ją patys „kepti“. Nuotraukoje mokytojos Ingrida Ulskienė (kairėje) ir mokytoja Neringa Baužienė su savo auklėtiniais.

Audronės Sidaugienės nuotr.

Vaida Lagoneckytė kviečia visus, norinčius išmokyti pasidaryti šiaudinukus Kalėdų eglutei, į užsiėmimą, kuris vyks Balzeko lietuvių kultūros muziejuje (6500 S. Pulaski Rd., Chicago, IL) lapkričio 19 d., šeštadienį, 2 val. p. p.

Prašoma atsinešti žirkles, liniuotę ir pieštuką, o rengėjai pasirūpins šiaudeliais, siūlais.

URM skelbia užsienio lietuvių organizacijų 2012 metų projektų atrankos konkursą

Lietuvos užsienio reikalų ministerija skelbia užsienio lietuvių organizacijų 2012 metų projektų atranką ir kviečia teikti projektų paraiškas.

Atrinktiems užsienio lietuvių organizacijų, ugdymo ir kultūros įstaigų projektams, kuriais siekiama įtraukti užsienio lietuvius į Lietuvos politinį, visuomeninį, ekonominį ir kultūrinį gyvenimą, stiprinti bendruomeniškumą, plėtoti lituanistinį švietimą per savaitgalio mokyklų veiklą, puoselėti lietuvišką kultūrą, remti užsienio lietuvių žiniasklaidą, paminėti Lietuvai reikšmingas sukaktis, bus skirta finansinė parama.

Konkursas vykdomas pagal Užsienio lietuvių organizacijų projektų rėmimo tvarkos aprašą.

Užpildyta projekto paraiškos forma (originalas su parašais) su joje nurodytais priedais turi būti pateikta iki 2011 m. gruodžio 1 d. Užsienio reikalų ministerijos Užsienio lietuvių departamentui (J. Tumo-Vaižganto g. 2, LT-01511 Vilnius).

Išsami informacija apie Užsienio reikalų ministerijos teikiamą paramą užsienio lietuvių organizacijoms skelbiama ministerijos svetainėje www.urm.lt. Spaudos ir viešųjų ryšių skyrius, tel. 5-236-2451.

URM Informacijos ir viešųjų ryšių

Maironio lituanistinės mokyklos (Lemont) mokiniai ir mokytojai spalio 29 d. Palaimintojo Jurgio Matulaičio misijoje maldose prisiminė Amžinybėn iškeliavusius gimines, artimuosius, draugus. Šv. Mišias atnašavo tėvas Antanas Saulaitis, SJ.

Dainos Čyvienės nuotraukos